

Nadogradnja i migracija na Windows Vistu

Iako potrošači počinju sa kupovinom i korišćenjem novog operativnog sistema gotovo istog dana kada se on pojavi, većina velikih organizacija prelazi na takvu novu tehnologiju tek nakon izvesnog vremena. Potrošač koji nadograđuje PC na Windows Vistu je zapravo oduševljen učenjem novih načina za izvršavanje poznatih stvari i otkrivanjem granica novih karakteristika. Organizacije postupaju sporije od potrošača i mnoge se neće ni približiti usvajanju Windows Viste, dok on ne bude u upotrebi nekoliko godina. Kada velike organizacije prelaze na novi operativni sistem, one retko menjaju postojeći hardver. To znači da profesionalni informatičari, koji podržavaju operativne sisteme za starije računare, moraju biti upućeni u prelazak sa operativnog sistema Windows XP na Windows Vistu. U prvoj lekciji u ovom poglavlju istražuju se dva postupka kroz koje se ovo postiže: migracija i nadogradnja.

Za razliku od situacije od pre nekoliko godina, kada je računar morao da se nadograđuje ili zameni posle par godina kako bi bio u stanju da izvršava najnoviji produktivni softver, današnji računari su dovoljno snažni da će verovatno moći dobro da izvršavaju najnoviji produktivni softver i u narednih desetak godina. Imajući ovo na umu, verovatno je da će se potrebe, koje vode korisnika pri izboru određenog izdanja Windows Viste na početku životnog ciklusa njegovog računara, proširivati kako ta osoba bude bolje upoznavala mogućnosti određenog operativnog sistema. U drugoj lekciji u ovom poglavlju istražuje se postupak prelaska sa jednog izdanja Windows Viste na drugo.

Nažalost, sve instalacije i nadogradnje neće se završiti uspešno. Ponekad je to zato što osoba koja sprovodi nadogradnju zaboravi neku važnu činjenicu; ponekad je to usled događaja koji su van kontrole, kao što je pad napajanja u toku instalacije. Završne lekcije u ovom poglavlju ispituju metode koje se mogu koristiti za otklanjanje grešaka u postupcima nadogradnje i instalacije Windows Viste.

Ciljevi ispita u ovom poglavlju:

- Nadogradnja na Windows Vistu sa prethodnih verzija Windowsa.
- Nadogradnja sa jednog izdanja Windows Viste, na drugo izdanje tog operativnog sistema.
- Otklanjanje grešaka u instalacijama Windows Viste.

Lekcije u ovom poglavlju

- Lekcija 1: Nadogradnja i migracija na Windows Vistu 53
- Lekcija 2: Nadogradnja između izdanja Windows Viste 73
- Lekcija 3: Otklanjanje grešaka u instalacijama i nadogradnjama 81

Pre nego što započnete

Da biste uradili vežbanja u ovom i kasnijim poglavljima, morate imati urađeno sledeće:

- Urađene vežbe instalacija u poglavlju 1, „Instalacija Windows Vista Clienta”, lekcija 2, „Instalacija Windows Viste”. Kao rezultat ove vežbe imate instaliran operativni sistem Windows Vista Business na personalnom računaru, ili na virtualnoj mašini.
- Da biste uradili vežbu u lekciji 1, treba da imate pristup Windows XP računaru sa instaliranim Service Packom 2. Opciona vežba uključuje izvođenje nadogradnje Windows XP računara, ali to bi trebalo da uradite samo pod okolnostima koje su istaknute u samoj vežbi.

Za ovo poglavlje nije potrebna nikakva dodatna konfiguracija.

U praksi

Orin Thomas

Prijatelji i rođaci, koji imaju računare stare nekoliko godina takve da ispunjavaju preporučene uslove za Windows Vistu i koji žele da pređu na Windows Vistu, pitali su me u skorije vreme da li da nadograđuju operativni sistem koji trenutno poseduju, ili da kupe novi PC i izvrše migraciju podataka. Da bih odgovorio na ovakvo pitanje, ja uradim pregled trogodišnjeg perioda. Zapitam se: „Kako će oni koristiti svoj računar u naredne tri godine?”. Moj zet, koji isto kao i ja voli računarske igre, bolje da kupi novi računar i izvrši migraciju svojih podataka. Ako bi nadogradio svoj računar na Vistu, s obzirom na vrste igara koje voli da igra, za godinu i po dana verovatno bi mu u svakom slučaju trebao novi računar. Ako bih mu savetovao da nadogradi svoj računar, došlo bi do toga da mora dva puta da kupuje Vistu i uz to vrši migraciju podataka na novi računar! Sa druge strane, moje komšije ne rade ništa osim razmene elektronske pošte u manjem obimu i obrade teksta. Ukoliko bi oni želeli Vistu, recimo jer hoće da koriste Media Center ili ponekad Aero, preporučio bih im nadogradnju. Vrlo je verovatno da će oni biti sasvim zadovoljni performansama svog aktuelnog hardvera i za nekoliko godina, što se sigurno ne može reći kad je u pitanju moj zet.

Lekcija 1: Nadogradnja i migracija na Windows Vistu

Da li ćete vršiti nadogradnju ili migraciju na Windows Vistu, zavisi od hardverske i softverske konfiguracije računara sa kojim treba da radite. U prvom poglavlju, „Instalacija Windows Vista Clienta”, objasnili smo dvostruko podizanje, koje se primenjuje kod računara konfigurisanih da izvršavaju i Windows Vistu i drugi operativni sistem. Nadogradnja i migracija se razlikuju od dvostrukog podizanja, jer i jedno i drugo uključuje postojanje korisničkih podataka, kao što su markeri Microsoft Internet Explorera i parametri radne površine, uključeni u novu instalaciju Windows Viste. Kada korisnik vrši nadogradnju ili migraciju na Windows Vistu, on se odriče korišćenja postojećeg operativnog sistema.

Po završetku ove lekcije, moći ćete da:

- Odredite ispravne putanje nadogradnje.
- Objasnite razliku između nadogradnje i migracije na Windows Vistu.
- Razumete funkcionalnosti alata Windows Easy Transfer.
- Koristite alat Windows Easy Transfer za migraciju podataka na Windows Vistu.
- Identifikujete potrebe za kompatibilnost aplikacije.

Procenjeno vreme za lekciju: 30 minuta.

NAPOMENA Vreme za lekciju će biti duže ukoliko sprovedite opcionu nadogradnju sa Windows XP-a na Windows Vistu.

Koncepti nadogradnje i migracije

Neka od pitanja na ispitu 70-620 uključuju i vaše razumevanje razlike između nadogradnje i migracije. Pri objašnjavanju nadogradnje i migracije, važna je preciznost u definicijama. Prvi deo razjašnjava neke koncepte koji će biti od koristi u preostalom delu poglavlja. Ti termini se oslanjaju jedan na drugi i definišu se na sledeći način:

- **Prvobitni operativni sistem** To je operativni sistem koji su korisnici koristili i na kome su smeštali svoje podatke do nadogradnje ili migracije. Na ispitu 70-620, prvobitni operativni sistem može biti Windows 2000, Windows XP i Windows Vista.
- **Ciljni operativni sistem** Operativni sistem koji će se koristiti po završetku postupka nadogradnje ili migracije. Za svrhe ispita 70-620, ciljni operativni sistem uvek će biti Windows Vista.
- **Nadogradnja** Nadogradnja je postupak u kome se prvobitni operativni sistem direktno konvertuje u Windows Vistu. Svi podaci i parametri korisnika se zadržavaju, mada je moguće da nastanu problemi sa kompatibilnošću aplikacija. Problemi sa kompatibilnošću aplikacija detaljnije su obrađeni kasnije u ovoj lekciji.

- **Migracija** Migracija je postupak u kome se parametri i podaci korisnika pome-
raju u novu instalaciju Windows Viste. Postoje dva tipa migracije: rame uz rame
(engl. *side-by-side*) i obriši i učitaj (engl. *wipe-and-load*). Migracija rame uz rame je
ona u kojoj premeštate datoteke sa jednog računara na drugi. Migracija obriši i
učitaj je ona u kojoj premeštate podatke sa računara, sprovodite čistu instalaciju
novog operativnog sistema na tom računaru, a zatim premeštate te podatke nazad.

Slede neki primeri koji mogu biti od pomoći za razumevanje razlike između nado-
gradnje i migracije:

- Ukoliko ste kupili drugi računar koji ima prethodno instaliran Windows Vistu i
premestili sve svoje podatke sa svog prvobitnog računara, bez obzira na to koji
operativni sistem imate na prvobitnom računaru, sprovodite migraciju. Ovde je u
pitanju migracija rame uz rame.
- Ukoliko dodate novi disk uređaj u svoj postojeći računar, instalirate Windows
Vistu u konfiguraciji za dvostruko podizanje i premestite svoje parametre i
podatke na Windows Vistu, takođe sprovodite migraciju. Ovo je migracija tipa
rame uz rame.
- Ukoliko uradite rezervnu kopiju podataka na DVD-ROM-u, formatirate svoj disk,
a zatim izvršite čistu instalaciju Windows Viste, sprovodite migraciju. Ovo je
migracija tipa obriši i učitaj.
- Ukoliko uradite rezervnu kopiju podataka na DVD-ROM-u, a zatim nadogradite
prvobitni operativni sistem, sprovodite nadogradnju.
- Ukoliko koristite opciju Custom Install da biste instalirali Windows Vistu na vrh
particije koja trenutno sadrži Windows XP, sprovodite migraciju. U ovakvom sce-
nariju, vaša prvobitna Windows fascikla biće preimenovana u Windows.old. Iako
se vaše aplikacije i dalje nalaze u fascikli Program Files, potrebno je da se ponovo
instaliraju kako bi ih prepoznala nova instalacija Windows Viste.

UPOZORENJE Uradite kompletnu izradu rezervnih kopija!

Pre migracije ili nadogradnje, trebalo bi da uradite kompletnu rezervnu kopiju prvobitnog
operativnog sistema, uključujući i sve korisničke podatke. Treba da stvorite naviku za
redovnu izradu rezervnih kopija važnih korisničkih podataka. Iako će korišćenje jednog
od alata za migraciju verovatno biti sve što je potrebno da učinite, trebalo bi da uradite
kompletnu rezervnu kopiju sistema pre sprovođenja migracije ili nadogradnje. Postojanje
kompletne rezervne kopije pruža vam sigurnu poziciju za slučaj da se desi nešto katastro-
falno loše.

Identifikacija ispravnih putanja za nadogradnju

Direktna nadogradnja na Windows Vistu sa prethodnih verzija Windowsa, pre pred-
stavlja izuzetak nego pravilo. U opštem slučaju, osim ako ne izvršavate Windows XP,
biće neophodno da sprovedete migraciju, a ne nadogradnju. Takođe, potrebno je da
uzmete u obzir da nije moguće uraditi nadogradnju sa 32-bitnog operativnog sistema
na 64-bitni, niti sa 64-bitnog operativnog sistema na 32-bitni. Prebacivanje između
arhitektura operativnog sistema zahteva čistu instalaciju na novom volumenu. Sledi

lista sa prethodnim verzijama Windowsa, kao i opcije za migraciju i nadogradnju na Windows Vistu, koje su za njih raspoložive.

- **Windows 95 / 98 / Me** Nije moguće da se direktno izvrši nadogradnja na bilo koje izdanje Windows Viste sa operativnih sistema Windows 95, 98 ili Me. Moguće je da se koriste ranije verzije alata User State Migration Tool za migraciju podataka sa ovih operativnih sistema na bilo koje izdanje Windows Viste, ali Microsoft ne podržava takve migracije. Nije moguće koristiti ni Windows Easy Transfer za migraciju podataka sa ovih operativnih sistema.
- **Windows NT 4 Workstation** Nije moguće da se direktno vrši nadogradnja sa Windowsa NT[®] 4 Workstation, na bilo koje izdanje Windows Viste. Moguće je koristiti User State Migration Tool za migraciju podataka sa Windowsa NT 4 na bilo koje izdanje operativnog sistema Windows Vista, ali Microsoft ne podržava takvu migraciju.

NAPOMENA Nepodržavane migracije

Verzija 2.x alata User State Migration Tool, radi sasvim dobro sa Windowsom 95 / 98 / Me i NT 4 i korišćena je za migraciju podataka sa tih operativnih sistema na Windows XP, po njegovom objavljivanju. Verzija 3.x ovog alata nije podržana za ove ranije operativne sisteme. Važno je napomenuti da najnovije verzije alata User State Migration Tool mogu da uvoze datoteke koje je generisala verzija 2.x ovog alata.

- **Windows 2000 Professional** Nemoguće je izvršiti direktnu nadogradnju na Windows Vistu sa Windowsa 2000 Professional. Ukoliko je instaliran Service Pack 4, moguće je koristiti Windows Easy Transfer za migraciju korisničkih podataka i parametara sa Windowsa 2000 Professional, na bilo koje izdanje Windows Viste. Takođe je moguće koristiti User State Migration Tool za migraciju korisničkih podataka i parametara sa Windowsa 2000 Professional, na bilo koje izdanje Windows Viste.

NAPOMENA Vezane (engl. *bridgehead*) migracije

Iako to zahteva značajne napore, ukoliko imate potreban softver, u svakom slučaju je moguće nadograditi Windows 98, Me, NT 4.0 na Windows XP, a zatim nadograditi Windows XP na Windows Vistu. Budući da ovaj tip tehnike Microsoft ne podržava ni na kakav način, to neće biti tema na ispitu 70-620.

- **Windows XP Home** Moguće je izvršiti direktnu nadogradnju sa Windowsa XP Home na sva 32-bitna izdanja Windows Viste. Moguće je koristiti alate User State Migration Tool i Windows Easy Transfer za migraciju podataka sa Windowsa XP Home na bilo koje izdanje Windows Viste.
- **Windows XP Professional** Za razliku od Windowsa XP Home, Windows XP Professional je moguće nadograditi samo na 32-bitna Business, Enterprise i Ultimate izdanja operativnog sistema Windows Vista.

- **Windows XP Professional 64-bitno izdanje** Sa 64-bitnog izdanja Windows XP Professional moguće je vršiti nadogradnju jedino na 64-bitna Business, Enterprise i Ultimate izdanja operativnog sistema Windows Vista. Moguće je koristiti alate User State Migration Tool ili Windows Easy Transfer za migraciju podataka sa 64-bitnog Windowsa XP na bilo koje izdanje Windows Viste.
- **Windows XP Media Center** Moguće je nadograditi Windows XP Media Center jedino na 32-bitna Home Premium i Ultimate izdanja operativnog sistema Windows Vista. To je zbog toga što jedino ta izdanja imaju funkcionalnost Media Center. Moguće je koristiti alate User State Migration Tool ili Windows Easy Transfer za migraciju podataka sa Windowsa XP Media Center na bilo koje izdanje Windows Viste.
- **Windows Xp Tablet PC** Moguće je nadograditi Windows XP Tablet PC jedino na 32-bitna Business, Enterprise i Ultimate izdanja operativnog sistema Windows Vista. Jedino ta izdanja Windows Viste imaju funkcionalnost Tablet PC. Moguće je koristiti alate User State Migration Tool ili Windows Easy Transfer za migraciju podataka sa Windowsa XP Tablet PC na bilo koje izdanje Windows Viste.

Nadogradnja sa serverskih operativnih sistema

Ponekad, a posebno u okruženjima gde osoba koja je odgovorna za informatičku podršku nema informatičko obrazovanje, naići ćete na situacije da neko na radnoj stanici koristi serverski operativni sistem. Može se naići na recepcionera koji koristi računar na kome se izvršava Small Business Server sa instaliranim Microsoft Officeom. Na ovakav scenario nećete naići na ispitu 70-620, ali ćete se iznenaditi na šta sve možete da naiđete u praksi, radeći kao profesionalni informatičar. Da biste ispravili ovakvu situaciju, možete koristiti User State Migration Tool. Iako nije verovatno da će se ovakav scenario pojaviti na ispitu, poznavanje načina migracije podataka sa servera koji je konfigurisan kao radna stanica, veoma je korisno, mada se u praksi retko koristi.

Migracija na Windows Vistu

Oba alata, User State Migration Tool i Windows Easy Transfer, mogu da koriste tri metode za transfer podataka sa prvobitnog operativnog sistema na novu instalaciju Windows Viste. Za koji alat ćete se opredeliti najviše zavisi od same situacije. U većini scenarija obuhvaćenih ispitom 70-620, prikladan alat je Windows Easy Transfer. U cilju potpunosti, u sledećem odeljku obrađuje se i napredniji alat User State Migration Tool.

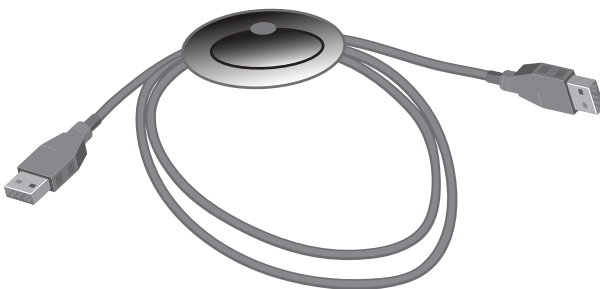
Windows Easy Transfer

Windows Easy Transfer predstavlja alat koji treba da koristite pri migraciji svega nekoliko korisnika sa prvobitnog operativnog sistema na ciljni operativni sistem. Alat Windows Easy Transfer je veoma sličan Windows XP Settings And Transfer Wizardu. Ovaj alat ima sledeća svojstva:

- Windows Easy Transfer upisuje podatke jedino na računare na kojima se izvršava Windows Vista.
- Windows Easy Transfer možete koristiti jedino za transfer datoteka sa računara na kome se izvršava Windows 2000 SP4. Ne možete ga koristiti za transfere drugih parametara.
- Windows Easy Transfer može da vrši transfer korisničkih naloga, datoteka i parametara sa računara koji izvršavaju Windows XP SP2 i Windows Vistu. Kada ga koristite za transfer podataka sa Windowsa XP SP2 ili Windows Viste, ovaj alat može da izvrši migraciju markera Internet Explorera, muzičkih datoteka, slika, dokumenata, parametara radne površine, parametara aplikacija, parametara poštanskog naloga i pošte.
- Windows Easy Transfer ne vrši migraciju parametara lozinke na novi računar.
- Na računaru sa CD-ROM rezačem, moguće je koristeći Windows Easy Transfer napraviti CD-ROM, pomoću kojeg možete instalirati Windows Easy Transfer na računar na kome se izvršava Windows 2000SP4 ili Windows XP SP2.
- Tokom postupka Windows Easy Transfer, nijedna datoteka ili parametar neće biti obrisani sa računara na kome se izvršava prvobitni operativni sistem.

Windows Easy Transfer omogućava da premeštate podatke između računara koristeći četiri metode:

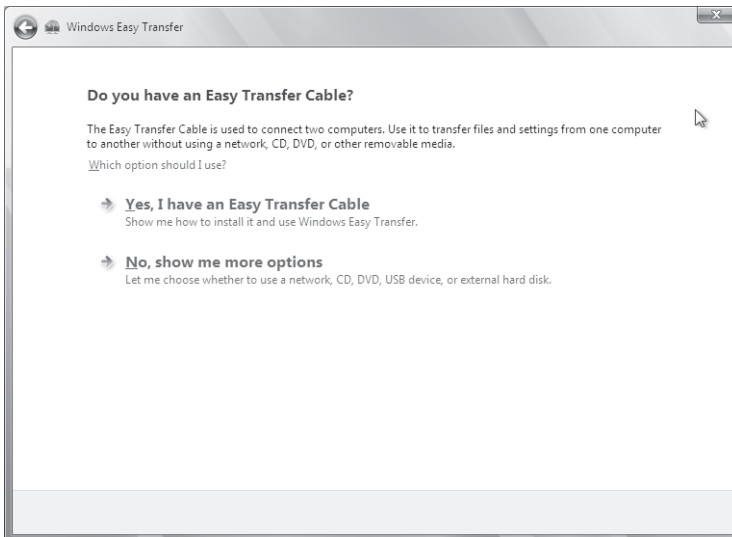
- **Kabl za Windows Easy Transfer** Ovaj specijalni kabl, koji je dostupan kod proizvođača hardvera i ilustrovan na slici 2-1, uključuje se u izvorni i ciljni računar na priključke univerzalne serijske magistrale (USB). Ukoliko oba računara imaju USB 2 priključke, moguće je preneti do jednog gigabajta podataka u minutu između njih. Osim ako ovu funkciju ne radite redovno, verovatno nećete ni kupovati ovakav kabl. Ukoliko redovno vršite transfer podataka, korišćenje kabla je jednostavnije od izvođenja mrežne konfiguracije ili organizovanja prenosivih medijuma.

Slika 2.1 Kabl za Windows Easy Transfer.

- **Lokalna računarska mreža** Moguće je vršiti transfer podataka preko lokalne računarske mreže koristeći alat Windows Easy Transfer.
- **Optički medijum** Ukoliko računar sa prvobitnim operativnim sistemom ima CD ili DVD-ROM uređaj za snimanje, moguće je narezati podatke za transfer na te medijume, a zatim ih uvesti na računar sa ciljnim operativnim sistemom. Slabija strana ove metode je što optički medijumi mogu sadržati samo ograničene količine podataka.
- **Prenosivi memorijski uređaj** USB uređaji ili izmenjivi disk uređaji, mogu takođe da se koriste za transfer podataka pomoću alata Windows Easy Transfer Tool.

Kada izvršavate alat Windows Easy Transfer, obično započinjete sa izvršavanjem te aplikacije na ciljnom operativnom sistemu i izborom medijuma za transfer, kao što je to pokazano na slici 2-2. Takođe, na ciljnom računaru treba i da generišete Windows Easy Transfer Key. Ovaj ključ se koristi za zaštitu datoteka i parametara pomoću enkripcije, prilikom transfera preko mreže. Na taj način, ako se te datoteke i parametri presretnu, osoba koja ih je presrela neće moći da im pristupi. Neophodno je da se generiše ključ pre pokretanja Windows Easy Transfera na prvobitnom računaru.

Slika 2.2 Sprovođenje jednostavnog transfera, prvo kroz izbor metode na ciljnom računaru.

Ako je nadogradnja nemoguća, takođe je moguće da se koristi Windows Easy Transfer pri pomeranju računara sa Windowsa XP na Windows Vistu. U tom slučaju, Windows Easy Transfer ne pokrećete na ciljnom operativnom sistemu, pošto on ni ne postoji dok ne finalizujete instalaciju Windows Viste. Na primer, računar na kome se izvršava Windows XP ima dva disk uređaja. Disk uređaj je particioniran na takav način da je, zbog ograničenja prostora na volumenu na kome je smešten Windows XP, nemoguće izvršiti nadogradnju na Windows Vistu. Ukoliko reparticionirate disk na kome se nalazi volumen sa Windowsa XP, čime se gubi volumen na kom je smešten Windows XP, postaće moguće da se instalira Windows Vista na novom reparticioniranom volumenu. U tom slučaju, prvo koristite Windows Easy Transfer da upišete podatke za migraciju na prenosivi memorijski uređaj, reparticionirate disk računara, sprovedete čistu instalaciju Windows Viste, a zatim izvršite Windows Easy Transfer da biste uvezli podatke za migraciju sa prenosivog memorijskog uređaja, na kom ste ih sačuvali.

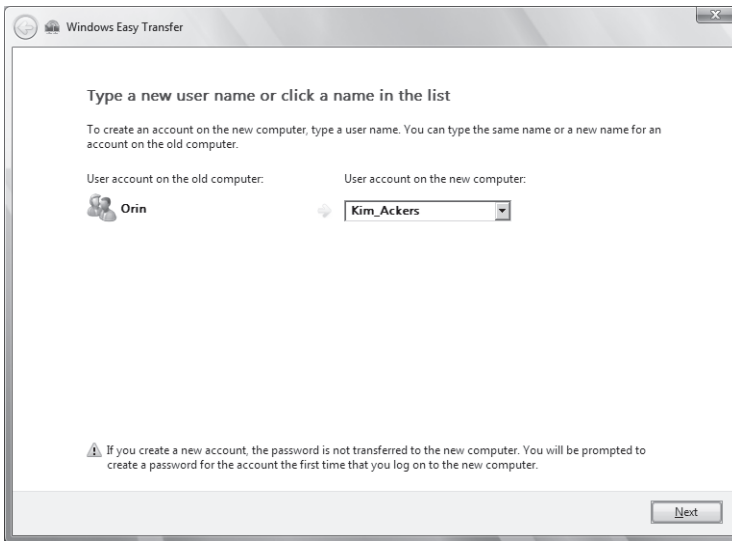
NAPOMENA Reparticioniranje

Reparticioniranje je postupak preko kojeg rekonfigurirate način mapiranja fizičkog diska sa logičkim volumenima. Osim ako ne koristite specijalne alate, svi podaci na volumenu koji je reparticioniran biće izgubljeni.

Imate dve opcije pri migraciji podataka o nalogima na novi računar, koristeći Windows Easy Transfer:

- Migracija korisničkog naloga na prvobitnom računaru, na novonapravljeni korisnički nalog na ciljnom računaru.
- Migracija korisničkog naloga na prvobitnom računaru, na postojeći lokalni nalog na ciljnom računaru, kao što je pokazano na slici 2-3.

Ukoliko se odlučite za drugu opciju, sve datoteke i parametri korisničkih naloga na prvobitnom računaru biće dodati datotekama naloga i parametrima određenog korisnika na ciljnom računaru. Na primer, Ian ima korisnički nalog na Windows XP računaru koji sadrži važne dokumente i markere Internet Explorera. Ian takođe ima korisnički nalog na novom računaru na kom se izvršava Windows Vista, gde ima postojeće linkove i druge važne dokumente. Koristeći Windows Easy Transfer, Ian može da doda sve dokumente, linkove i parametre sa svog naloga na Windows XP računaru, na novi računar na kojem se izvršava Windows Vista.

Slika 2.3 U ovom transferu, sve datoteke i parametri korisničkog naloga Orin, na Windows XP računaru, migriraju na nalog Kim_Ackers na Windows Vista računaru.

Ako napravite novi nalog na ciljnom računaru, treba da budete svesni da nijedna lozinka neće biti preneta. Kada korisnik pokuša da se prijavi koristeći novi nalog na ciljnom računaru, dobiće navod za izradu nove lozinke.

VIŠE INFORMACIJA **Alat Windows Easy Transfer**

Da biste više saznali o uslužnom programu Windows Easy Transfer, posetite sledeću stranicu na Microsoftovoj veb lokaciji: http://www.microsoft.com/technet/windowsvista/community/ready_winvista.mspx.

User State Migration Tool

Možete koristiti verziju 3 alata User State Migration Tool, da biste automatizovali migraciju velikog broja korisničkih naloga na operativnim sistemima Windows XP i Windows Vista. U opštem slučaju, ovi alati mogu da izvrše migraciju istog tipa informacija, sa računara na kojem se izvršava Windows XP na računar na kojem se izvršava Windows Vista. Neke razlike između navedenih alata uključuju i sledeće:

- Alat User State Migration Tool može biti potpuno automatizovan, kroz izradu pravila migracije. Windows Easy Transfer zahteva značajan obim interakcije korisnika. To znači da User State Migration Tool može da se koristi za automatizaciju obimnih zahvata.

NAPOMENA **Pravilo migracije**

Pravilo migracije predstavlja XML (Extensible Markup Language) datoteka, koja precizno određuje koji korisnički naloz, parametri i datoteke se migriraju, kao i kako ta migracija treba da se odvija.

- User State Migration Tool može da migrira korisničke podatke sa računara na kojem se izvršava Windows Vista, na računar na kojem se izvršava Windows XP.
- User State Migration Tool može da migrira digitalne sertifikate između računara, ako je ciljni računar Windows Vista. Alat Windows Easy Transfer ne može da vrši migraciju digitalnih sertifikata.
- User State Migration Tool može da migrira enkriptovane datoteke i fasciklu između računara. Windows Easy Transfer ne može da vrši migraciju enkriptovanih datoteka.
- User State Migration Tool ne radi sa kablom za Windows Easy Transfer.
- User State Migration Tool ne može automatski da detektuje svoj partnerski računar preko mreže, kao što to može alat Windows Easy Transfer.

Za razliku od alata Windows Easy Transfer, za User State Migration Tool potrebno je da dobro poznajete rad na komandnoj liniji. Postoje dve primarne komponente:

- **Scanstate.exe** Scanstate.eXE se koristi za držanje podataka za migraciju na prvobitnom računaru.
- **Loadstate.exe** Loadstate.eXE se koristi za uvoz podataka za migraciju na novi računar.

Podaci za migraciju mogu da se čuvaju na nekoj mrežnoj lokaciji, prenosivom memorijskom medijumu ili lokalnom disku, pomoću alata Scanstate.eXE. Kada se ta migracija okonča, možete iskoristiti alat Loadstate.eXE da učitate migrirane podatke na ciljni računar.

VIŠE INFORMACIJA User State Migration Tool

Da biste više saznali o verziji 3.0 User State Migration Tool, posetite sledeću stranicu na Microsoftovoj veb lokaciji: <http://www.microsoft.com/technet/windowsvista/library/usmt/91f62fc4-621f-4537-b311-1307df010561.aspx?mfr=true>.

Brza provera

1. U kojim situacijama biste razmotrili korišćenje alata User State Migration Tool umesto alata Windows Easy Transfer?
2. Na koje verzije Windows Viste možete da nadogradite izdanje Windowsa XP Media Center?

Odgovori

1. User State Migration Tool je pogodan kada imate mnogo računara i korisnika koji treba da izvrše migraciju sa Windowsa XP ili 2000, na operativni sistem Windows Vista. Alat Windows Easy Transfer je najbolje iskorišćen kada mali broj korisnika i računara treba da izvrši migraciju na operativni sistem Windows Vista.
2. Sa Windowsa XP Media Center možete da izvršite nadogradnju, ili na Windows Vista Home Premium ili na Windows Vista Ultimate.

Nadogradnja na Windows Vistu

Vežbanje na kraju ove lekcije obezbeđuje detalje o tačnom postupku koji koristite da biste sa Windowsom Xp izvršili nadogradnju na Windows Vistu. Softver za nadogradnju na Windows Vistu predstavlja približno dve trećine cene punog izdanja, iako to može da se menja zavisno od vaše lokacije. Izdanja za nadogradnju zahtevaju da imate Windows XP; čistu instalaciju ne možete da sprovedete ako nije prisutan Windows XP.

Ukoliko disk koji sadrži vašu nadograđenu kopiju Windows Viste potpuno otkáže, ne morate da reinstalirate Windows XP, a zatim instalirate Windows Vistu. Moći ćete da sprovedete čistu instalaciju koristeći izdanje Windows Vista za nadogradnju. Međutim, od vas će se tražiti da u toku instalacije obezbedite svoj originalni ključ proizvoda za Windows XP, kao i vaš ključ proizvoda za Windows Vistu.

Razmatranje nadogradnje

Pre i u toku nadogradnje na Windows Vistu sa Windowsa XP, treba imati na umu sledeće stvari.

- Sprovedite izradu potpune rezervne kopije sistema na računaru, pre nego što započnete nadogradnju.
- Ukoliko ste u okruženju domena, zabeležite ime računara koji ćete nadograđivati.
- Osigurajte da imate ključ proizvoda pre instalacije Windows Viste.
- Izvršite program Windows Vista Upgrade Advisor kako biste utvrdili da li može doći do problema sa nekim programskim ili drajverom uređaja, po završetku nadogradnje. Ukoliko postoje takve mogućnosti, proverite veb lokaciju proizvođača radi ažurne verzije ili potrebnih radova.
- Osigurajte da imate na raspolaganju bar 11 GB slobodnog prostora na volumenu na kojem se nalazi Windows XP instalacija. Mada Upgrade Advisor preporučuje da imate oko 40 GB prostora, moguće je da izvršite nadogradnju sa Windowsa Xp na Windows Vistu ako imate na raspolaganju više od 11 GB. Ukoliko započnete postupak nadogradnje a nemate bar 11 GB slobodnog prostora, opcija za nadogradnju neće biti raspoloživa i moći ćete da sprovedete samo prilagođenu instalaciju. Ukoliko izaberete prilagođenu instalaciju, nijedan vaš program ni korisnički podatak neće biti prisutan po završetku instalacije.
- Svaki FAT32 volumen na vašem Windows XP računaru automatski će se konvertovati u NTFS u toku nadogradnje na Windows Vistu.

NAPOMENA FAT32 i NTFS

FAT 32 predstavlja sistem datoteka koji je u upotrebi od operativnog sistema Windows 95. NTFS ima mnoge prednosti nad sistemom FAT32 i dopušta bezbednost na nivou korisnika ili grupe, enkripciju i kompresiju na nivou datoteke.

- Ukoliko Windows XP računar ima particioniran disk, moguće je reparticionirati taj disk i proširiti volumen na kojem je smešten Windows XP, tako da možete da nadogradite taj računar na Windows Vistu. Na primer, recimo da računar na kojem se izvršava Windows XP ima disk kapaciteta 40 GB. Ovaj disk je particioniran na dva volumena sa po 20 GB. Volumen na kojem je smešten Windows XP ima 5 GB slobodnog prostora. Druga particija sadrži malu količinu manje važnih podataka. Ukoliko napravite rezervnu kopiju tih podataka, možete zatim da upotrebite alat Disk Management da biste izbrisali drugu particiju, a onda proširite prvu tako da volumen na kojem je smešten Windows XP ima 25 GB slobodnog prostora.

U praksi

Orin Thomas

Duže vreme pratim diskusione grupe i forume Windows Viste. U periodu beta verzije i verzije kandidata za objavljivanje, sa Microsoftove veb lokacije bilo je moguće učitati kopiju Windows Viste namenjenu za procenjivanje. Ono što neki ljudi nisu uočili jeste da, takođe moraju da se prijave Microsoftu da bi dobili ključ proizvoda, kako bi mogli da koriste taj softver za procenjivanje. Pošto nisu čitali dokumentaciju onoliko pažljivo koliko bi to trebalo, bili su zaplašeni da postupak za nadogradnju Windows Viste neće prihvatiti njihov ključ proizvoda. Gde bi još mogli dobiti ključeve proizvoda ako se ne prijave Microsoftu? Sa nalepnice Windows XP proizvoda zalepljenih na njihove računare. Izlišno je reći da ne možete koristiti Windows XP ključ proizvoda kao zamenu za Windows Vistu.

Vraćanje posle neuspešne nadogradnje

Windows Vista je projektovan da se automatski vrati na Windows XP, ukoliko dođe do nekog otkaza u toku instalacionog postupka. Moguće je vratiti se na Windows XP do momenta uspešnog prijavljivanja na sistem. Posle uspešnog prijavljivanja, nemoguće je vratiti Windows XP bez izvođenja čiste instalacije tog operativnog sistema.

Na primer, kada nadograđujete Windows XP na Windows Vistu, ignorirate upozorenja u izveštajima o kompatibilnosti drajvera grafičkog adaptera. Kada Windows Vista pokuša da se podigne prvi put, sve što možete da vidite jeste prazan ekran. Kada ponovo podignete sistem, meni sa tekstom vam pruža opciju za vraćanje na Windows XP. Ova opcija je obezbeđena sve dok se uspešno ne prijavite na normalnu sesiju pod operativnim sistemom Windows Vista. Za razliku od nadogradnje sa Windowsa 2000 na Windows XP, ako posle nekoliko dana korišćenja Windows Viste zaključite da vam se uopšte ne dopada, upadate u ćorsokak. Pošto ste se uspešno prijavili na nadograđenu instalaciju Windows Viste, nema povratka na Windows XP!

VIŠE INFORMACIJA Zero Touch Installation

Mada nije obuhvaćen ispitom 70-620, Zero Touch Installation predstavlja skup alata koji možete koristiti da automatizujete postupak nadogradnje mnogih računara sa Windowsa XP na Windows Vistu. Ako ste u situaciji da treba da sprovedete značajan broj migracija kod prvobitnih računara sa sličnim hardverskim i softverskim konfiguracijama, trebalo bi da se upoznate sa skupom alata Zero Touch Installation. Da biste više saznali o ovome, konsultujte sledeći TechNet članak: <http://www.microsoft.com/technet/technetmag/issues/2006/09ZeroTouch/>.

Identifikacija uslova za kompatibilnost aplikacija

Košmarni scenario, za svakoga ko je vršio nadogradnju na Windows Vistu, počinje kada utvrdi da kritična aplikacija u tom zadatku više ne funkcioniše. Zbog vaše uloge profesionalnog informatičara, od vas će se očekivati da savetujete ljude čija su razmatranja Windows Viste na nivou, koje će njihove aktuelne aplikacije funkcionisati pod tim novim operativnim sistemom. Iako može izgledati da će većina aplikacija funkcionisati bez problema pod operativnim sistemom Windows Vista, ako radi pod Windowsom XP ili prethodnim verzijama, to neće uvek biti slučaj.

Da biste stekli jasnu ideju o tome da li su postojeće Windows XP aplikacije kompatibilne sa Windows Vistom, treba da izvršite Windows Vista Advisor. Kada izvršavate ovaj program, on učitava najnovije informacije o kompatibilnosti aplikacija sa Microsoftove veb lokacije. Windows Vista Upgrade Advisor daje preporuke u smislu, koji programi mogu imati problema sa kompatibilnošću pri radu pod Windows Vistom.

Kada se, pod operativnim sistemom Windows Vista, neka aplikacija sruši, korisnik ima opciju da izveštaj o tome pošalje Microsoftu. Na osnovu tih prikupljenih podataka, Microsoft može da stekne sliku o tome koje aplikacije nailaze na probleme pri izvršavanju pod Windows Vistom. Mada Windows Vista Upgrade Advisor neće identifikovati svaku aplikaciju koja može da naiđe na probleme kada se izvršava pod Windows Vistom, utvrdiće to u velikom broju.

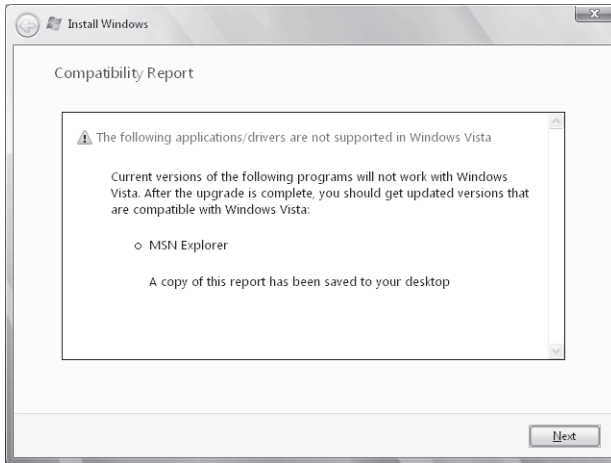
NAPOMENA Proverite sami

Jedini način da budete apsolutno sigurni da se neka aplikacija izvršava pod Windows Vistom, jeste da je sami testirate pod tim operativnim sistemom. Ukoliko to ne možete da proverite sami, možete da proverite sa proizvođačem koji je isporučio aplikaciju, da biste videli da li postoje neki poznati problemi.

NAPOMENA Koristite mašinu za pretraživanje

Unos naziva aplikacije i termina Vista, kao termina u mašinu za pretraživanje, predstavlja brz način za određivanje da li određena aplikacija funkcioniše pod Windows Vistom. Vrlo je verovatno da je neko pre vas već pokušao da izvršava aplikaciju za koju ste zainteresovani, pod Windows Vistom. Takođe je verovatno da su isti korisnici, ako su naišli na neke probleme sa tom aplikacijom, napravili određene komentare o tome na nekom forumu ili blogu unutar World Wide Weba.

Čak i ako ne izvršite Windows Vista Upgrade Advisor, u toku postupka nadogradnje generiše se izveštaj o kompatibilnosti, kao što je pokazano na slici 4-2. Ovaj izveštaj o kompatibilnosti će se sačuvati na radnoj površini naloga koji ste koristili za nadogradnju, po kompletiranju tog postupka. Izveštaj o kompatibilnosti koji se prikazuje u toku instalacije može se razlikovati od izveštaja koji generiše Windows Vista Upgrade Advisor, zavisno od toga da li koristite ažurne instalacione datoteke. Ovo ne predstavlja problem za Windows Upgrade Advisor, pošto ta aplikacija učitava najažurnije moguće informacije sa Microsoftove lokacije, pre generisanja izveštaja o kompatibilnosti.

Slika 2.4 Izveštaj o kompatibilnosti generisan u toku postupka nadogradnje sa Windowsa XP na Windows Vistu.

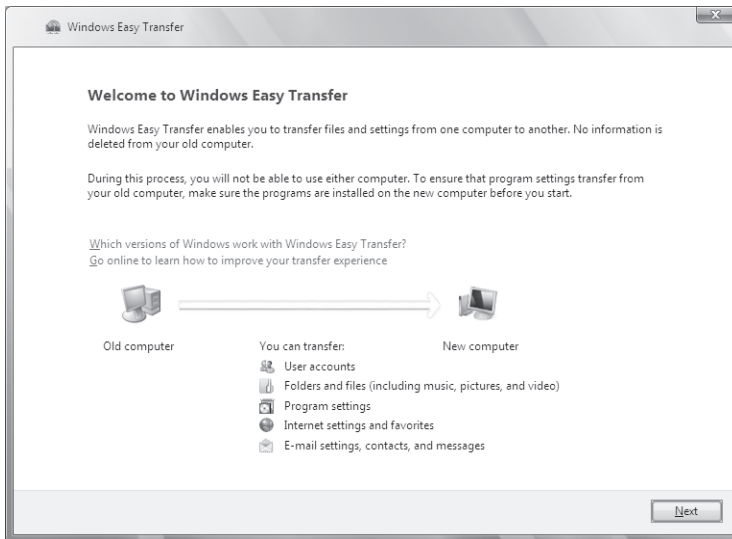
Vežba: Migracija i nadogradnja

U ovom skupu vežbanja sprovedićete i migraciju i nadogradnju. Migraciju ćete sprovesti koristeći uslužni program Windows Easy Transfer. Za obe vežbe neophodan je računar na kojem se izvršava Windows XP SP2. U drugoj, opcionoj vežbi, zapravo ćete nadograđivati računar na kojem se izvršava Windows XP. Druga vežba uključuje izvršavanje Upgrade Advisora.

► Vežba 1: Korišćenje Windows Easy Transfera za premeštanje datoteka između računara

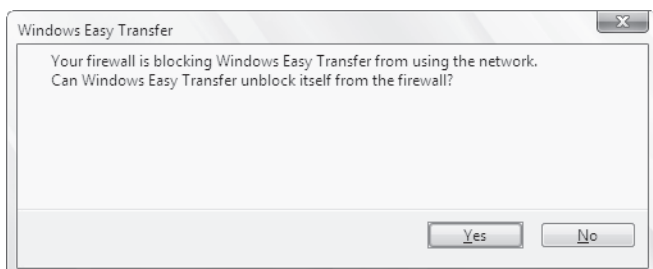
Ova prva vežba vam dopušta da vršite transfer datoteka sa Windows XP računara preko mreže na Windows Vista Business računar, koji ste kreirali u toku vežbanja u prvom poglavlju „Instalacija Windows Vista Clienta”. Ova vežba podrazumeva da su mrežno konfigurisani i prvobitni i ciljni računar. Ako ste nesigurni po pitanju mrežne konfiguracije, možete pogledati poglavlje 7 „Konfigurisanje mrežne povezanosti”.

1. Prijavite se na računar na kojem se izvršava Windows Vista Business koristeći nalog **Kim_Ackers**. Lozinka za ovaj nalog je **P@ssw0rd**.
2. Izaberite redom meni Start, All Programs, Accessories, System Tools, a zatim izaberite Windows Easy Transfer.
3. U okviru za dijalog User Account Control pritisnite dugme Continue. Prva stranica čarobnjaka Windows Easy Transfer prikazana je na slici 2-5.

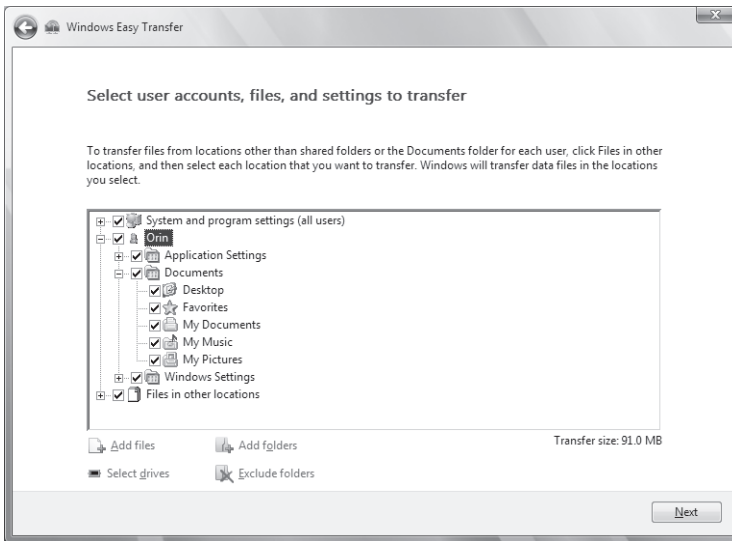
Slika 2.5 Čarobnjak Windows Easy Transfer.

4. Pritisnite Next.
5. Na stranici Do You Want To Start A New Transfer Or Continue One In Progress izaberite Start New Transfer.
6. Na stranici Which Computer Are You Using Now, izaberite My New Computer.
7. Na stranici Do You Have An Easy Transfer Cable, pritisnite No, Show Me More Options.
8. Na stranici Is Windows Easy Transfer Installed On Your Old Computer, pritisnite No, I Need To Install It Now.
9. Na stranici Choose How To Install Windows Easy Transfer On Your Old Computer, izaberite Windows Instalation Disc ili Windows Easy Transfer CD.
10. Na stranici Are Your Computers Connected To A Network, pritisnite Yes, I'll Transfer Files And Settings Over The Network.
11. U okviru za dijalog, pokazanom na slici 2-6, u kome se traži da deblokirate mrežnu barijeru za Windows Easy Transfer, pritisnite Yes.

Slika 2.6 Da bi Easy Transfer radio preko mreže, parametri mrežne barijere moraju se modifikovati.

12. Na stranici Do You Have A Windows Easy Transfer Key, pritisnite No, I Need A Key.
13. Zabeležite ključ proizvoda, a zatim pređite na računar sa kojeg treba da izvršite migraciju podataka. U ovom slučaju, to je Windows XP računar.
14. Ubacite instalacioni medijum za Windows Vistu u optički uređaj računara na kojem se izvršava Windows XP.
15. Kada se pojavi prozor Windows Vista, izaberite Transfer File And Settings From Another Computer.
16. Na stranici Welcome To Windows Easy Transfer na računaru na kojem se izvršava Windows XP, izaberite Next.
17. Na stranici Choose How To Transfer Files And Settings To Your New Computer, na istom računaru, pritisnite Transfer Directly, Using A Network Connection.
18. Na stranici Choose How To Transfer Files And Settings Over A Network, pritisnite Use A Network Connection.
19. Na navodu Firewall, pritisnite Yes.
20. Na stranici Do You Have A Windows Easy Transfer Key, pritisnite Yes, I Have A Key.
21. Na stranici Type Your Windows Easy Transfer Key, unesite ključ Windows Easy Transfer, koji ste zabeležili u koraku 13 ove vežbe. Pritisnite Next.
22. Računar na kojem se izvršava Windows XP sada se priključuje na mrežu i pokušava da locira računar na kojem se izvršava Windows Vista.
23. Kada se ti računari međusobno povežu, videćete stranicu What Do You Want To Transfer To Your New Computer. Pritisnite Advanced Options.
24. To otvara stranicu Select User Account, Files, And Settings To Transfer, kao što je pokazano na slici 2-7. Izaberite sve korisničke naloge, programske parametre i podatke koje treba da prebacite i izaberite Next.

Slika 2.7 Opcije Windows Easy Transfera.

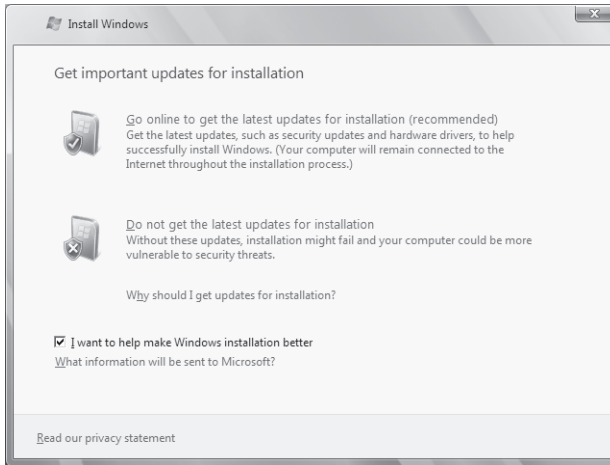
25. Na stranici za mapiranje naloga, napravite novi nalog za svakog korisnika za kojeg treba da izvršite migraciju na Windows Vistu. Pritisnite Next.
26. Transfer između računara sada se završava. Ne bi trebalo da koristite nijedan od ovih računara dok se ceo postupak ne završi. Ukoliko transfer padne, morate ga ponoviti od početka.
27. Kada na prvobitnom računaru vidite poruku da ste spremni za transfer datoteka i parametara na novi računar, pređite na taj ciljni računar.
28. Možda ćete morati da sačekate za novim računarom dok se transfer ne završi. Po završetku transfera, na ciljnom računaru prikazuje se rezime. Pritisnite Close.
29. Tražiće se od vas da se odjavite, kako bi promene postale efektivne. Pritisnite Yes.
30. Na Windows XP računaru, pritisnite Close.

► **Vežba 2: Nadogradnja sa Windowsa XP Professional na Windows Vistu Ultimate**

Ova vežba je namenjena čitaocima koji hoće da preduzmu naredni korak u svojoj pripremi ispita i zaista sprovedu nadogradnju sa Windowsa XP na Windows Vistu. Da biste kompletirali ovo vežbanje, uradite sledeće korake:

1. Pokrenite Windows XP Professional. Ubacite instalacioni medijum Windows Vista. Otvorite My Computer. Dvostrukim pritiskom na taster miša izaberite DVD-ROM u kom se nalazi instalacioni medijum Windows Vista. Time se otvara prozor Windows Vista. (Ukoliko se ovaj prozor ne pojavi automatski, dvostrukim pritiskom na taster miša izaberite Setup.exe da biste pokrenuli instalaciju.)
2. Izaberite Install Now.

3. Na stranici Get Important Updates For Installation, pokazanoj na slici 2-8, izaberite Do Not Get The Latest Updates For Installation.

Slika 2.8 Konfigurisanje da li postupak nadogradnje treba da preuzme najnovija ažuriranja.

UPOZORENJE Ažuriranja i instalacioni postupak

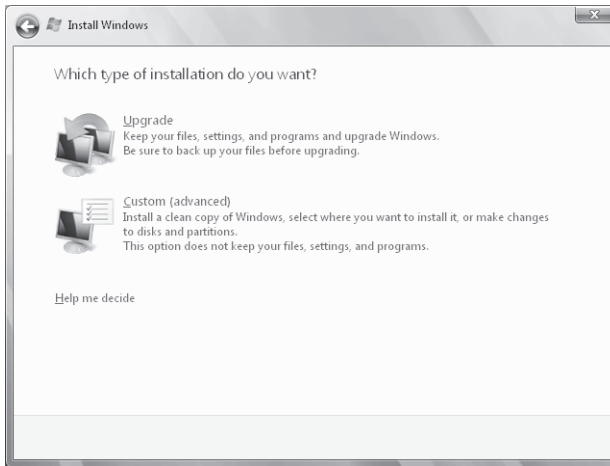
Iako je najsigurniji način za nadogradnju da se, što je pre moguće, instaliraju sva nova objavljena ažuriranja, postoje i neki razlozi da izbegnete ovakav put. Ukoliko imate sporu vezu sa Internetom, ili radite u organizaciji koja ima WSUS (Windows Server Update Services) server, ima smisla da ova ažuriranja obavite kasnije.

4. Na stranici Type Your Product Key For Activation, deaktivirajte polje za potvrđivanje Automatically Activate Windows When I'm Online. Pritisnite Next.

UPOZORENJE Korišćenje gratis perioda

Dok ne steknete neophodno iskustvo u sprovođenju nadogradnje sa Windowsa XP na Windows Vistu, koristite 30-dnevni period za aktivaciju, da biste proverili da li nadogradnja pravilno funkcioniše. Ne treba da dovodite sebe u poziciju da sprovedite aktivaciju proizvoda, samo da biste utvrdili da nadogradnju ili instalacioni postupak treba da ponovite od početka.

5. U okviru za dijalog Do You Want To Enter Your Product Key, izaberite No.
6. Na stranici Select The Edition Of Windows That You Purchased, izaberite Windows Vistu ULTIMATE. Aktivirajte polje za potvrđivanje I Have Selected The Edition Of Windows That I purchased i pritisnite Next.
7. Na stranici Please Read The License Terms, pregledajte licencu a zatim aktivirajte polje za potvrđivanje I Accept License Terms. Pritisnite Next.
8. Na stranici Which Type Of Installation Do You Want, pokazanoj na slici 2-9, izaberite Upgrade.

Slika 2.9 Izbor između nadogradnje i prilagođene instalacije.

9. Pregledajte Compatibility Report, pa pritisnite Next.

NAPOMENA Različite informacije

Informacije koje su predstavljene u ovom izveštaju o kompatibilnosti, razlikuju se od onih u Windows Upgrade Advisoru. To je zato što Windows Upgrade Advisor učitava najskorija Microsoftova ažuriranja.

10. Počinje postupak nadogradnje. Zavisno od brzine računara na kojem vršite nadogradnju, ona može potrajati neko vreme. U toku nadogradnje, računar će se nekoliko puta ponovo podizati.
11. Na stranici Help Protect Windows Automatically, izaberite Ask Me Later.
12. Na stranici Review Your Time And Settings, uverite se da su parametri ispravni. Oni moraju biti ispravni pošto su preuzeti sa Windowsa XP pre nadogradnje.
13. Na stranici Select Your Computer's Current Location Page, izaberite Public Location.
14. Nadogradnja će naslediti prethodno ime računara i parametre lokalnih korisničkih naloga sa Windowsa XP.
15. Na stranici Thank You, pritisnite dugme Start. To će zaključiti instalaciju. Pre nego što dopusti prijavljivanje preko postojećeg Windows XP naloga, Windows Vista markira nadograđeni sistem da generiše ocenu performansi. Ovaj broj performansi dostupan je kroz opciju Performance Information, u klasičnom pregledu kontrolnog panela.

Rezime lekcije

- Direktnu nadogradnju na Windows Vistu moguće je izvršiti jedino sa Windowsa XP. Sa Windowsom XP Tablet PC možete vršiti nadogradnju samo na Business, Enterprise ili Ultimate izdanja Windows Viste. Sa Windowsa XP Media Center možete vršiti nadogradnju samo na Home Premium ili Ultimate izdanje Windows Viste.
- Pre sprovođenja nadogradnje, obezbedite da bar 11 GB slobodnog prostora bude raspoloživo na volumenu na kojem je smešten Windows XP. Takođe, koristite Windows Vista Upgrade Advisor kako biste potvrdili da je vaš računar u stanju da izvršava Windows Vistu, kao i da nećete naići na kritične hardverske i softverske nekompatibilnosti.
- Možete vršiti migraciju Windowsa 2000 Professional SP4 korisničkih datoteka i naloga na Windows Vistu, koristeći Windows Easy Transfer. Možete vršiti migraciju Windows XP korisničkih datoteka, parametara i naloga na Windows Vistu, koristeći Windows Easy Transfer. Kabl za Windows Easy Transfer priključuje se na USB port svakog računara. Migraciju podataka takođe je moguće vršiti i preko mreže i preko upisa na prenosive medijume.
- Alat User State Migration Tool preporučuje se za migracije kod više računara. Ovaj alat sačinjavaju dva uslužna programa sa komandnom linijom, scanstate.exe i loadstate.exe, koji mogu da vrše migraciju šifrovanih datoteka i digitalnih sertifikata. Moguće je korišćenje ovog alata i za migraciju korisničkih podataka i parametara sa Windows XP SP4 računara.
- Pre nadogradnje, pokrenite Windows Vista Advisor da biste proverili uslove za kompatibilnost aplikacija.

Pregled lekcije

Sledeća pitanja možete koristiti da biste proverili svoje znanje o informacijama iz Lekcije 1 „Nadogradnja i migracija na Windows Vistu”. Ova pitanja su dostupna i na pratećem CD-u, ukoliko vam više odgovara da ih pregledate u elektronskoj formi.

NAPOMENA **Odgovori**

Odgovori na ova pitanja, kao i objašnjenja zašto je neki odgovor ispravan ili ne, nalaze se u delu „Odgovori”, na kraju knjige.

1. Vaša organizacija upravo je kupila 50 novih računara koji izvršavaju Windows Vista Business. Zaposleni trenutno koriste računare na kojima se izvršava Windows 2000 Professional. Takvi računari nisu u stanju da izvršavaju Windows Vistu i, nakon formatiranja njihovih diskova, biće donirani u lokalnoj dobrotvornoj ustanovi. Neophodno je da se prenesu svi podaci iz korisničkih naloga lokalnih korisnika na nove Windows Vista računare, pre donacije. Podaci lokalnih korisnika uključuju parametre pošte, poštu, parametre Internet Explorera i parametre radne površine. Koje od navedenih alata treba da koristite, da biste sprovedi ovakvu migraciju?

- A. Windows Easy Transfer
 - B. File Settings and Transfer Wizard
 - C. Windows Anytime Wizard User State Migration Tool
 - D. User State Migration Tool
2. Direktor vaše kompanije ima Tablet PC računar na kojem se izvršava Windows Vista Ultimate. Problemi sa čitačem otisaka prstiju uslovljavaju da mora biti poslat proizvođaču radi popravke. Za takvu popravku potrebno je tri nedelje. U međuvremenu, direktor će kao zamenu dobiti Tablet PC na kojem se izvršava Windows XP tablet PC. Koji od sledećih alata možete da koristite za transfer njegovih podataka?
- A. User Migration Tool
 - B. Windows Easy Transfer
 - C. Windows Anytime Upgrade
 - D. File Settings and Transfer Wizard
3. Od vas se traži da utvrdite, da li je moguće da nadogradite nekoliko računara, koje koriste službenici u manjoj poslovnoj jedinici, sa Windowsa XP na Windows Vistu. Svi službenici koriste nekoliko zatvorenih aplikacija, kao deo svojih poslovnih zadataka. Koje metode možete da koristite da biste odredili da li će te aplikacije raditi pod Windows Vistom? (Odaberite sve za koje to važi.)
- A. Proverite sa proizvođačima.
 - B. Pokrenite alat User State Migration Tool.
 - C. Pokrenite Windows Vista Upgrade Advisor.
 - D. Pokrenite Windows Anytime Upgrade.
4. Korisnik je nedavno kupio laptop, koji kao svoj operativni sistem ima instaliran Windows XP. Laptop je označen logom Windows Vista Capable. Ovaj korisnik radi kao snimatelj venčanja i laptop koristi za izradu i uređivanje DVD zapisa za svoje klijente. Nedavno je od vas kupio verziju za nadogradnju na Windows Vistu Ultimate. Pokušao je da nadogradi laptop na Windows Vistu, ali to nije mogao da uradi. Šta bi od sledećeg trebalo proveriti u pokušaju da se razreši ovaj problem.
- A. Proverite da li laptop ima dovoljno RAM-a da izvršava Windows Vistu.
 - B. Proverite da li ima dovoljno slobodnog prostora na disku za nadogradnju na Windows Vista.
 - C. Proverite da li za grafički adapter na laptopu postoji drajver WDDM (Windows Display Driver Model).
 - D. Proverite da li je korisnik aktivirao svoju kopiju Windowsa XP.

Lekcija 2: Nadogradnja između izdanja Windows Viste

U toku kursa za pripremu ispita 70-620, uspeali ste da razjasnite prednosti i ograničenja svakog izdanja Windows Viste. Nažalost, neće svi koji biraju neko izdanje Windows Viste to učiniti sa dobrim poznavanjem budućih ograničenja koja se mogu pojaviti. Posle korišćenja Windows Viste u nekom periodu, korisnici mogu da utvrde da izdanje koje najbolje odgovara vašim potrebama, nije ono izdanje Windows Viste koje je instalirano na njihovim računarima. Ti korisnici mogu da poželevaju da koriste karakteristike kao što su Media Center ili Bit Locker enkripcija uređaja. Pošto su njihovi računari već u stanju da izvršavaju Windows Vistu, nema potrebe da se sprovedi migracija; takvi korisnici mogu da obezbede pristup skupu naprednih karakteristika kroz nadogradnju na drugo izdanje. U ovoj lekciji, pogledaćemo postupke kroz koje možete da nadogradite jedno izdanje na Windows Vistu na drugo.

Po završetku ove lekcije, moći ćete da:

- Razumete koje opcije za nadogradnju su dostupne za sva pojedinačna izdanja Windows Viste.
- Razumete kako da koristite Windows Anytime Upgrade za nadogradnju na drugo izdanje Windows Viste.
- Razumete hardverske potrebe za sprovođenje nadogradnje na mestu, između izdanja Windows Viste.
- Otklanjate greške u nadogradnjama između izdanja Windows Viste.

Procenjeno vreme za lekciju: 70 minuta.

Nadograđivanje izdanja Windows Viste

Za razliku od prethodnih verzija Windowsa, Windows Vista je modularan operativni sistem. To znači da sva izdanja dele zajedničku osnovu, a razliku između izdanja određuju modularne komponente koje su dodate na tu zajedničku osnovu. Prema tome, za razliku od situacije kada sprovedite nadogradnju između Windowsa XP i Windows Viste, zamenjujući gotovo sve datoteke u originalnoj instalaciji, nadogradnju na Windows Vistu u suštini možete videti kao dodavanje ekstra komponenti na postojeću instalaciju. Ovaj postupak je na neki način sličan uključivanju karakteristika, koristeći opciju Programs And Features u Control Panelu.

Postoje ograničenja u nadogradnjama. Nemoguće je izabrati i odlučiti koje komponente su dodate. Svako izdanje obuhvata poseban skup komponenti. Nemoguće je da ih mešate i uklapate, a izdanje koje je trenutno instalirano određuje izdanje na koje možete da nadogradite Windows Vistu. Pre sprovođenja nadogradnje, obezbedite potpunu rezervnu kopiju i ručno napravite tačku obnavljanja sistema, kao što je opisano u poglavlju 1, „Instalacija Windows Vista Clienta”, lekcija 3, „Instalacija, ažuriranje i otklanjanje grešaka drajvera uređaja Windows Viste”.

Podržani putevi nadogradnje

Kao što je već pomenuto, nemoguće je nadograditi svako izdanje Windows Viste na bilo koje drugo izdanje. Opcije za nadogradnju ograničene su izdanjem koje je trenutno instalirano na vašem računaru. Postoje tri sledeća pravila o nadogradnji među izdanjima:

- Moguće je nadograđivati jedino sa jednog 32 bitnog izdanja na drugo 32 bitno izdanje i sa jednog 64 bitnog izdanja na drugo 64 bitno izdanje. Nije moguće nadograđivati sa 32 bitnog izdanja na 64 bitno, niti je moguća nadogradnja sa 64 bitnog izdanja na 32 bitno izdanje.
- Sa Windows Viste Home Basic moguća je nadogradnja na Windows Vistu Home Premium ili Windows Vistu Ultimate.
- Sa Windows Viste Home Premium moguća je nadogradnja na Windows Vistu Ultimate.
- Sa Windows Viste Business moguća je nadogradnja na Windows Vistu Enterprise ili Windows Vistu Ultimate.
- Sa Windows Viste Home Enterprise moguća je nadogradnja na Windows Vistu Ultimate.

NAPOMENA Prelaz na nižu verziju

Nemoguće je prelaziti na nižu verziju, sa jedne verzije Windows Viste na drugu. Jedini način za prelazak sa potpunije verzije Windows Viste na, po karakteristikama, slabiju verziju Windows Viste jeste da se izvrši migracija podataka i sprovede čista instalacija.

Jedan način za pamćenje legitimnih puteva za nadogradnju, jeste da se Windows Vista kreće u dve trake, kućnom trakom i poslovnom trakom, sa Ultimate izdanjem koje se nalazi na mestu susreta tih traka. Nadogradnja mora ostati u svojoj traci i ne može preći na suprotnu. Konačno, imajte na umu da su 32 bitna izdanja i 64 bitna izdanja nekompatibilna po pitanju nadogradnji.

Metode za nadogradnju

Za svrhe ispita 70-620, postoje dve primarne metode nadogradnje sa jednog izdanja na drugo. Ukoliko treba da polazete ispit 70-620, treba da budete upoznati sa načinima za nadogradnju koristeći mrežni postupak. Te dve metode za nadogradnju su:

- **Windows Anytime Upgrade** Windows Anytime Upgrade predstavlja karakteristiku koja je dostupna u svim izdanjima Windows Vista, osim izdanja Ultimate. Anytime Upgrade može raditi na dva načina. Korisnici mogu da kupe disk Windows Anytime Upgrade u maloprodaji, ili da ga pokrenu i preko mreže naruče izdanje na koje žele da izvrše nadogradnju. Posle obezbeđivanja licence, mogu da sprovedu nadogradnju koristeći prvobitni Windows Vista medijum ili disk Windows Anytime Upgrade. Inače, Windows Anytime Upgrade je jeftiniji od nadogradnje na mestu, budući da je cena nadogradnje niža od pune cene odgovarajućeg izdanja.

- In-place Upgrade** Nadogradnja na mestu zahteva potpunu verziju određenog izdanja, na koje korisnici žele da izvrše nadogradnju. Nadogradnje na mestu zahtevaju znatno duže vreme za izvršenje od nadogradnje Windows Anytime Upgrade, a i skuplje su jer zahtevaju kupovinu potpune verzije izdanja na koje treba izvršiti nadogradnju. Nadogradnje na mestu će verovatno koristiti organizacije koje imaju ugovore o softverskom licenciranju sa Microsoftom, ali su nabavile računarski inventar sa OEM (Original Equipment Manufacturer) verzijom Windows Viste, koja ne zadovoljava njihove potrebe. Za razliku od nadogradnje Windows Vista Anytime Upgrade, nije neophodno da izvršite aktivaciju Windowsa pre nadogradnje na mestu.

Windows Anytime Upgrade

Windows Vista Anytime Upgrade za prosečnog korisnika predstavlja najjednostavniji način nadogradnje sa jednog izdanja Windows Viste na drugo. Korisnik sa više od 20 računara slične konfiguracije, za istovremenu nadogradnju morao bi da razmotri korišćenje rešenja koje je zasnovano na mreži. Windows Anytime Upgrade se nalazi u oblasti All Programs u meniju Start, u okviru Extras and Upgrade.

Kada pokrenete Windows Anytime Upgrade, pojavljuje se prozor, prikazan na slici 2-10, koji vas informiše o vašim opcijama za nadogradnju. Na primer, kada pokrenete Windows Anytime Upgrade na računaru na kojem se izvršava Home Basic, on vam saopštava da možete izvršiti nadogradnju na Home Premium ili Ultimate. Možete da pregledate razlike između aktuelnog izdanja i nekog od onih koje razmatrate za nadogradnju. Kada postanete sigurni u svoj izbor, možete započeti postupak za nadogradnju.

Slika 2.10 Ekran Windows Anytime Upgrade.

Da biste izvršili postupak Windows Anytime Upgrade, sprovedite sledeće korake:

1. Proverite da li je vaša kopija Windows Viste aktivirana. Windows Anytime Upgrade ne možete da koristite na računaru koji nije prošao postupak Windows

Product Activation.

2. Naručite program Windows Vista Upgrade preko mreže. Pošto obavite kupovinu, možete učitati softver koji sadrži novi ključ licence. Taj softver započinje postupak nadogradnje.
3. Osigurajte da se instalacioni medijum Windows Vista nalazi u DVD-ROM uređaju. Postupak za nadogradnju koristi ovaj medijum za instalaciju dodatnih karakteristika.

Ukoliko vam nije zgodno ili niste u stanju da sprovedete transakciju preko mreže, možete kupiti odgovarajuće izdanje programa Windows Anytime Upgrade na CD-ROM-u. Umetanjem ovog CD-ROM-a započinje postupak nadogradnje. Ukoliko imate Anytime Upgrade CD-ROM, nije neophodno da koristite originalni Windows Vista instalacioni medijum, pošto su sve opcione komponente uključene u medijum Anytime Upgrade.

Brza provera

1. Koji je preduslov za korišćenje medijuma Windows Anytime Upgrade?
2. Imate 64 bitno izdanje Windows Viste Home Basic. Želite da izvršite nadogradnju. Na koja izdanja Windows Viste možete da izvršite nadogradnju?

Odgovori

1. Računar koji želite da nadogradite mora da ima kompletiran postupak Windows Product Activation.
2. Možete izvršiti nadogradnju na 64 bitno izdanje Windows Vista Home Premium ili Windows Vista Ultimate.

Nadogradnja na mestu

Nadogradnja na mestu (engl. *in-place*) nije prosto dodavanje novih komponenti izdanja na postojeće izdanje; ona zamenjuje sve prvobitne instalacione datoteke, pri čemu zadržava njihove parametre i podatke. To je razlog zašto nadogradnja na mestu traje značajno duže od postupka Windows Anytime Upgrade, koji jednostavno dodaje komponente novog izdanja na postojeću instalaciju.

Nadogradnja na mestu zahteva najmanje 11 GB slobodnog prostora. Ovaj prostor se koristi da proširi datoteke i izvrši migraciju aktuelnih aplikacija i parametara na novo izdanje Windows Viste. Iako je ovo nadogradnja u smislu da nije neophodno da se odvojeno vrši migracija korisničkih podataka, kada sprovedite ovu operaciju, paralelna verzija novog izdanja Windows Viste se instalira i zamenjuje postojeće izdanje. Tokom nadogradnje, ovih 11 GB slobodnog prostora se koristi za smeštaj privremenih datoteka i podataka.

Vežba: Nadogradnja sa Windows Viste Business na Windows Vistu Ultimate

U praksi, kada se radi o manjem broju računara, koristili biste opciju Windows Anytime Upgrade za nadogradnju sa verzije Business na Ultimate. Međutim, da biste u potpunosti koristili ovu opciju, potrebno je da otkupite licencu za nadogradnju preko mreže, ili da posedujete kopiju diska Windows Anytime Upgrade. Pošto ne očekujemo od vas da kupite licencu za nadogradnju preko mreže da biste uradili vežbanja iz ove knjige, uradićemo nadogradnju na mestu. Nadogradnje na mestu sa jednom licencom, mogu da se izvedu samo pod posebnim uslovima.

VAŽNOOva vežba je obavezna

Pošto ste do sada instalirali samo Windows Vista Business, a mnoge vežbe u kasnijim poglavljima zahtevaju da imate pristup Windows Visti Ultimate, od vas se zahteva da uradite ovu vežbu. Jedino ako ste preskočili vežbanja u poglavlju 1, „Instalacija Windows Viste Client” i instalirali Ultimate bez instaliranja verzije Business, možete da preskočite ovu vežbu.

► **Vežba 1: Sprovođenje nadogradnje na mestu sa Windows Viste Business na Windows Vistu Ultimate**

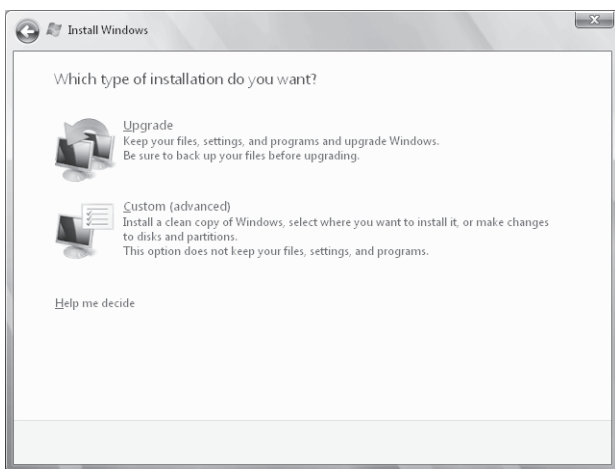
U ovoj vežbi nadograđivaćete Windows Vistu Business, koji je instaliran u poglavlju 1 u okviru lekcije 2, na Windows Vistu Ultimate. Da biste sproveli ovu vežbu, uradite sledeće korake:

1. Podignite Windows Vistu i prijavite se koristeći nalog Kim Ackers.
2. Ubacite instalacioni medijum Windows Vista.
3. Pojavljuje se okvir za dijalog AutoPlay. Izaberite Run Setup.exe i pređite na korak 4. Ukoliko se ovaj okvir za dijalog ne pojavi, u meniju Start otvorite opciju Computer i sa dva uzastopna pritiska na taster miša izaberite instalacioni medijum Windows Vista. U okviru za dijalog User Account Control izaberite Allow.
4. Pojavljuje se prozor Windows Vista. Izaberite Install Now.
5. Na stranici Get Important Updates For Installation, izaberite Do Not Get The Latest Updates For Installation.

NAPOMENA Instalacija ažuriranja

Ovo je učinjeno sa ciljem da se vežba maksimalno ubrza. U praksi, u ovoj fazi možete poželeti da instalirate ažuriranja.

6. Na stranici Type Your Product Key For Activation, deaktivirajte polje za potvrđivanje Automatically Activate Windows When I'm Online. Pritisnite Next.
7. U okviru za dijalog Do You Want To Enter Your Product Key Now, izaberite No.
8. Na stranici Select The Edition Of Windows That You Purchased, pritisnite Ultimate, a zatim aktivirajte polje za potvrđivanje I Have Selected The Edition If Windows That I Purchased.
9. Na stranici Please Read The License Terms pregledajte licencu, a zatim aktivirajte polje za potvrđivanje I Accept The License Terms. Pritisnite Next.
10. Na stranici Which Type of Installation Do You Want, pritisnite Upgrade kao što je pokazano na slici 2-11. Posle pritiska na Upgrade postupak počinje. To može da potraje izvesno vreme.

Slika 2.11 Izbor postupka Upgrade i njegov početak.

11. Konačno, prikazuje se ekran Help Protect Windows Automatically. Izaberite Use Recommended Settings.
12. Pregledajte parametre za vreme i datum da biste proverili da li su ispravni, a zatim pritisnite Next.
13. Pritisnite Start. Windows Vista ponovo linkuje sve datoteke u računaru radi korišćenja brže indeks pretrage.
14. Prijavite se na Windows Vistu koristeći korisničko ime **Kim_Ackers** i lozinku **P@ssw0rd**.
15. Kada se prijavite na ovaj nalog, otvara se Welcome Center. Tu možete potvrditi da je instaliran Windows Vista, kao što je pokazano na slici 2-12.

Slika 2.12 Windows Vista Welcome Center.

Rezime lekcije

- Nemoguće je izvršiti nadogradnju sa 32 bitnog izdanja na 64 bitno izdanje Windows Viste: niti je moguće da se sa 64 bitnog vrši nadogradnja na 32 bitno izdanje Windows Viste.
- Sa Home Basica može da se nadograđuje samo na izdanje Home Premium ili na Ultimate. Sa Home Premiuma može da se nadograđuje jedino na Ultimate. Sa izdanja Business može da se vrši nadogradnja samo na izdanja Enterprise i na Ultimate. Sa izdanja Enterprise može da se nadograđuje jedino na izdanje Ultimate.
- Windows Anytime Upgrade vam dopušta nadogradnju samo ako ste već aktivirali svoju aktuelnu instalaciju Windows Viste.
- Postoje dve metode za sprovođenje programa Windows Anytime Upgrade. Prva je da u maloprodaji kupite CD-ROM sa Windows Vistom Upgrade i iskoristite ga za nadogradnju. Druga metoda je da iskoristite aplikaciju Windows Vista Upgrade da biste otkupili i učitali licencu za nadograđeno izdanje Windows Viste preko Interneta, pri čemu za sprovođenje nadogradnje koristite instalacioni medijum Windows Vista.
- Pre sprovođenja nadogradnje, trebalo bi da napravite potpunu rezervnu kopiju sistema.
- Sprovođenje nadogradnje na mestu zahteva najmanje 11GB slobodnog prostora na disku.
- Ukoliko vršite nadogradnju na Windows XP računaru, koji ima volumene formtirane sa sistemom datoteka FAT32, na Windows Vistu, ti volumeni će se automatski konvertovati na NTFS.

Pregled lekcije

Sledeća pitanja možete koristiti da biste proverili svoje znanje o informacijama iz Lekcije 2, „Nadograđivanje između sistema Windows Vista”. Ova pitanja takođe su dostupna i na pratećem CD-u ukoliko vam više odgovara da ih pregledate u elektronskoj formi.

NAPOMENA Odgovori

Odgovori na ova pitanja, kao i objašnjenja zašto je neki odgovor ispravan ili ne, nalaze se u delu „Odgovori”, na kraju knjige.

1. Vaš kupac ima računar sa instaliranim sistemom Windows Vista Home Basic. On poseduje nekoliko aplikacija sa složenim aktivacionim i licencnim zahtevima. Zbog tih zahteva, potrebno je da uradi nadogradnju umesto migracije. Na koja od sledećih izdanja Windows Viste je moguće da nadogradi svoj računar? (Izaberite sve koji odgovaraju.)
 - A. Home Premium.
 - B. Business.
 - C. Enterprise.
 - D. Ultimate.
2. Šta od navedenog morate da učinite pre korišćenja programa Windows Anytime Upgrade?
 - A. Kupiti novu kopiju izdanja Windows Viste, na koje hoćete da izvršite nadogradnju.
 - B. Izvršiti aktivaciju aktuelnog izdanja Windows Viste.
 - C. Pokrenuti Windows Vista Advisor.
 - D. Instalirati MSXML 6.0 i .NET Framework 2 ili višu verziju.
3. Direktor vaše kompanije zatražio je od vas da na njegov Windows Vista Business Tablet PC računar instalirate Media Center. Za koju od navedenih strategija ćete se opredeliti da biste to ostvarili?
 - A. Nadogradićete taj računar na Windows Vistu Home Premium.
 - B. Nadogradićete taj računar na Windows Vistu Ultimate.
 - C. Nadogradićete taj računar na Windows Vistu Enterprise.
 - D. Nadogradićete taj računar na Windows Vistu Home Basic.

Lekcija 3: Otklanjanje grešaka u instalacijama i nadogradnjama

Posle uspešnog prijavljivanja na računar koji ste nadogradili na operativni sistem Windows Vista, jedini način za povratak na Windows XP jeste da formatirate disk i ponovo ga instalirate od početka. Ukoliko imate značajan broj instaliranih aplikacija, a utvrdite da neke od najvažnijih ne rade, moguće je i da zažalite što ste uopšte počinjali postupak za nadogradnju. U ovoj lekciji preispitaćemo nekoliko tehnika, koje možete primeniti kako bi neposlušne aplikacije radile pod Windows Vistom. Takođe, preispitaćemo i nekoliko tehnika koje se primenjuju za oporavak Windows Viste, ako se baš nešto naopako desi.

Po završetku ove lekcije, moći ćete da:

- Rešavate probleme kompatibilnosti aplikacija.
- Otklanjate greške u instalacijama Windows Viste.
- Otklanjate greške u nadogradnjama na Windows Visti.
- Birate prikladne opcije u alatu System Recovery Tool.
- Kreirate i koristite tačke obnavljanja sistema.

Procenjeno vreme za lekciju: 30 minuta.

Rešavanje problema kompatibilnosti aplikacija

Aplikacije koje su pisane za prethodne verzije Windowsa, neće uvek raditi pod sistemom Windows Vista. Osnovni razlog za ovo je što je Windows Vista značajno bezbedniji sistem od prethodnih verzija Windowsa. Programske tehnike koje su funkcionisale u prethodnim verzijama Windowsa više ne rade, jer su metode, koje su određene aplikacije koristile za interakciju sa operativnim sistemom, bile slične metodama koje su koristili virusi i crvi za oštećivanje operativnog sistema.

U opštem slučaju, postoje dve vrste problema kompatibilnosti aplikacija:

- Aplikacija očekuje da se izvršava u okruženju, koje je slično onome u ranijim verzijama Windowsa.
- Postoje problemi sa User Account Controlom .

Kada Windows Vista uoči da postoji problem u pokretanju nekog starijeg programa, on pobuđuje funkciju Program Compatibility Assistant. Ova automatska funkcija pokušava da razreši konflikt pomoću opcije User Account Control, ili pokreće program u režimu koji simulira raniju verziju Windowsa. Ponekad ova pomoćna funkcija to ne uradi pravilno, tako da ručno morate da promenite parametre kako biste ostvarili izvršavanje programa.

Konfigurisanje režima za kompatibilnost aplikacija

Režim za kompatibilnost omogućava da se neka aplikacija, koja je instalirana na računaru na kojem se izvršava Windows Vista, izvršava u okruženju koje imitira prethodnu verziju Windowsa. Režimi za kompatibilnost u sistemu Windows Vista mogu da imitiraju sledeća okruženja:

- Windows 95
- Windows 98 / Windows Me
- Windows NT 4.0 (Service Pack 5)
- Windows 2000
- Windows XP (Service Pack 2)
- Windows Server 2003 (Service Pack 1)

Moguće je konfigurisati kompatibilnost samo za programe koji nisu deo Windows Viste. Na primer, možete konfigurisati opcije kompatibilnosti za neki program koji učitavate i instalirate sa Interneta, ali nije moguće da konfigurirate opcije kompatibilnosti za Internet Explorer ili Windows Mail.

Ostale karakteristike kompatibilnosti programa obuhvataju popravku prikaza aplikacije u Windows Visti. Ako se ispostavi da program funkcioniše, ali postoje greške u načinu prikazivanja, problem se može rešiti promenom parametara displeja. Mogu biti učinjene sledeće promene:

- Prinuditi aplikaciju da radi u režimu 256 boja.
- Prinuditi aplikaciju da radi u rezoluciji 640 x 480.
- Onemogućiti teme Windows Vista za tu aplikaciju. Ovo je korisno ako se dugmad ili naslovna linija ne prikazuju pravilno.
- Onemogućiti opcije Desktop Composition i Disable Display Scaling On High DPI Settings.

Takođe, moguće je da imate program koji radi, iako ga je ranije izvršavao samo administrator. Starije verzije Windowsa, posebno Windows 95, 98 i Me, davale su svim korisnicima administratorske privilegije. Iako odgovorite na pitanje u okviru za dialog User Account Control, aplikacija neće uspeti da se pokrene zbog načina rada bezbednosti u Windows Visti. Aktiviranjem polja za potvrđivanje Run This Program As An Administrator, znači da vi i dalje morate biti administrator da biste pokrenuli ovaj program, ali i da je deo UAC bezbednosti premošćen, kako bi se postiglo da ta aplikacija funkcioniše.

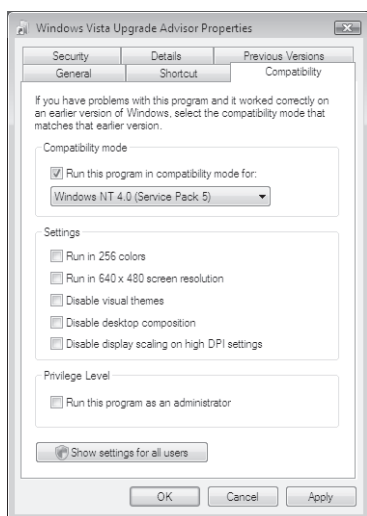
VIŠE INFORMACIJA Aplikacije za koje su potrebne administratorske privilegije

Da biste više saznali o postizanju da aplikacije koje zahtevaju administratorske privilegije rade bez kompromisa po pitanju bezbednosti, konsultujte sledeći članak: <http://www.microsoft.com/technet/windowsvista/library/00d04415-2b2f-422c-b70e-b18ff918c281.mcp>.

Da biste konfigurisali kompatibilnost za neki program, sprovedite sledeće korake.

1. Na meniju Start, desnim tasterom izaberite program za koji želite da konfigurirate opcije kompatibilnosti.
2. Izaberite Properties. Time se otvara okvir za dijalog Properties.
3. Izberite jezičak kartice Compatibility.
4. Aktivirajte polje za potvrđivanje Run This Program In Compatibility Mode For i koristite padajuću listu da biste izabrali prethodnu verziju Windowsa, kao što je pokazano na slici 2-13. Pritisnite OK da biste snimili te parametre.

Umesto da ručno uređujete svojstva programa, takođe je moguće da pokrenete program Program Compatibility Wizard. Ovog čarobnjaka možete pokrenuti iz Windows Helpa, tako što ćete upisati „Program Compatibility Wizard”. Otvoriće se veza da pokrenete čarobnjaka. Zatim čarobnjak traži lokaciju programa, operativni sistem za koji je on projektovan i sve ranije pomenute parametre za prikazivanje. Program Compatibility Wizard ne dodaje ništa novo; on samo obezbeđuje jednostavniji način za konfigurisanje kompatibilnosti.

Slika 2.13 Konfigurisanje režima kompatibilnosti za aplikaciju, da se izvršava kao NT 4.0 SP5.

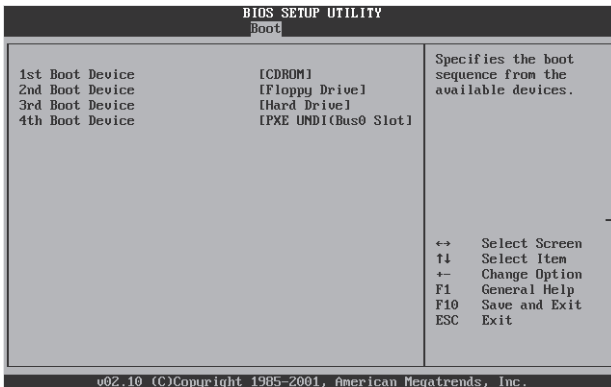
Otklanjanje grešaka u instalacijama i nadogradnjama Windows Viste

Ponekad instalacije ili nadogradnje padaju. Sledeći spisak predstavlja skup opservacija o tome šta je najverovatniji uzrok pada instalacije ili nadogradnje Windows Viste, kao i šta možete da preduzmete.

- Najverovatniji uzrok koji može da dovede do pada instalacije ili nadogradnje na Windows Vistu, jeste nedostatak prostora na disku. Pre sprovođenje bilo nado-

gradnje bilo čiste instalacije, proverite da li ima dovoljno prostora na volumenu, na kojem nameravate da instalirate Windows Vistu.

- Osigurajte da budu onemogućeni svi antivirusni i antispajver softveri, pre sprovođenja nadogradnje.
- Ukoliko ne možete da podignete sistem sa instalacionog medijuma Windows Vista, kada pokušavate da izvedete novu instalaciju, proverite BIOS konfiguraciju računara. Potrebno je da konfigurirate BIOS da biste omogućili podizanje sa uređaja optičkog medijuma, pre podizanja sa diska. Ukoliko se ispostavi da je BIOS pravilno konfigurisan, kao što je pokazano na slici 2-14, proverite da li su u redu fizičke veze kablova i konektora na uređaju optičkog medijuma.

Slika 2.14 Osigurajte da je uređaj optičkog medijuma na redu pre nego disk uređaj.

- Ako se, pri izvođenju instalacije ili nadogradnje, volumen na koji treba da instalirate ne pojavi u okviru za dijalog Where Do You Want To Instal Windows, biće potrebno da učitate drajver hardverskog uređaja, kako bi Windows Vista prepoznao disk. U suprotnom, isključite računar i proverite da li su u redu sve fizičke veze na disku, na kojem se nalazi određite.
- Obavezno na svom računaru pokrenite Windows Vista Upgrade Advisor pre nego što sprovedete instalaciju i proverite izveštaj o kompatibilnosti. Moguće je da za kritični hardverski deo ne postoje drajveri za Windows Vistu. Dok se ti drajveri ne obezbede, moguće je da računar neće funkcionisati. Dalje, ako se taj računar koristi za određenu ulogu, kao što je sprega sa određenom opremom, moguće je da sam računar dobro funkcionise, ali bez drajvera oprema neće funkcionisati. Sa pozicije nekoga kome je potrebna upravo ta oprema, ovo je neuspešna nadogradnja.
- Nemoguće je sprovesti nadogradnju na mestu, ukoliko se ne raspolaze sa 11GB slobodnog prostora na volumenu koji sadrži originalnu verziju Windows Viste. Ukoliko imate manje od 11GB slobodnog prostora, potrebno je da koristite Windows Anytime Upgrade.

- Ukoliko je instalacioni medijum Windows Vista oštećen i ne možete da izvršite instalaciju, potrebno je da kontaktirate proizvođača od kog ste ga kupili, radi zamene.
- Ukoliko je instalacioni medijum Windows Vista oštećen u međuvremenu, a želite da izvršite nadogradnju sa jedne verzije Windows Viste na drugu, i dalje je moguće da koristite Windows Anytime Upgrade da biste sprovedi tu nadogradnju.
- Nadogradnju možete obaviti jedino unutar Windowsa. Nećete imati opciju ukoliko uklonite instalacioni medijum.
- Ukoliko konfigurirate računar za dvostruko podizanje sa Windows XP-a, osigurajte da Windows Vistu instalirate posle instalacije Windows XP-a. Ako Windows XP reinstalirate posle instalacije Windows Viste, to će uzrokovati probleme u meniju za podizanje. Taj problem možete razrešiti ako pokrenete Startup Repair sa instalacionog medijuma. Takođe, moguće je da razrešite ovaj problem koristeći aplikaciju bcdedit.exe, iako to obuhvata i složene operacije sa komandne linije.

U praksi

Orin Thomas

U nekim slučajevima, neuspešna nadogradnja može biti samo utisak posmatrača. Dok sam pisao ovu knjigu, naručio sam Tablet PC kako bih testirao neke tehnologije o kojima sam pisao u poglavlju 13, „Konfigurisanje prenosivih uređaja”. Tablet PC je stigao sa ugrađenom kopijom Windows XP Tablet PC-a. Pod Windowsom XP tablet je radio odlično. Brze promene orijentacije ekrana rezultirale su automatskim promenama iz vertikalne orijentacije u horizontalnu, a tablet je bio u stanju da se glatko priključi na lokalnu 802.11g bežičnu mrežu (WLAN). Kada sam ga nadgradio na Windows Vistu Ultimate, uvideo sam da softver koji saopštava Windowsu da se prebaci sa vertikalne na horizontalnu orijentaciju i omogućava pokretanje WLAN-a, ne radi pod sistemom Windows Vista. Orijentaciju ekrana mogao sam da menjam ručno kroz Control Panela, ali da bi se sredio WLAN morao sam da sačekam objavljivanje drajvera. To mogu da prihvatim, jer sam svestan da je problem brzog prihvatanja tehnologija u tome da, u početku ne radi baš sve dobro. Štaviše, da sam ovaj Tablet PC nadograđivao za nekog drugog, recimo za direktora ili predstavnika prodaje, on bi to verovatno smatrao za neuspešnu nadogradnju. Neko ko je već navikao na funkcionalnosti Tablet PC-a, neće biti oduševljen kada sazna da se neće ponašati kao tablet, dok proizvođač ne objavi neke ažurirane drajvere u nekom nedefinisanim vremenskom roku.

Brza provera

1. Imate računar na kojem se već izvršava Windows Vista Business, a želite da sprovedete nadogradnju na mestu na Windows Vistu Ultimate. Koja je to jedina hardverska komponenta koja može da spreči uspeh ovakve nadogradnje?
2. U kom trenutku nadogradnje sa Windows XP-a na Windows Vistu postaje nemoguće da se instalacija vrati na Windows XP?

Odgovori

1. Ukoliko računar već izvršava Windows Vistu, jedino što može da spreči uspeh nadogradnje na mestu može da bude nedostatak prostora na disku.
2. Nemoguće je vratiti se na Windows XP ako ste izvršili nadogradnju na Windows Vistu, posle uspešnog prijavljivanja na Windows Vistu.

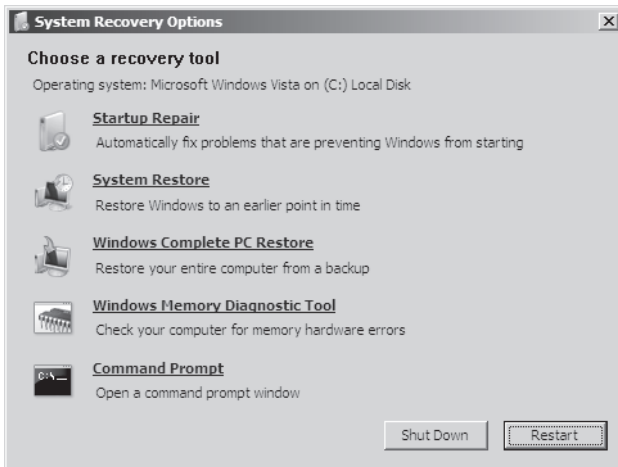
Konfigurisanje opcija za oporavak sistema

Instalacioni medijum Windows Vista uključuje pet alata, koje možete koristiti za popravku računara ukoliko se nešto poremeti, što ne možete popraviti kroz normalnu sesiju Windowsa, ili kroz podizanje u bezbednom režimu ili u režimu Last Known Good Configuration.

NAPOMENA Bezbedni režim i režim Last Known Good Configuration

Bezbedni režim i režim Last Known Good Configuration predstavljaju početne opcije koje su predstavljene za vreme podizanja, kada Windows Vista ne uspe da se pravilno podigne. Bezbedni režim omogućava Windowsu da se podigne sa minimalnim skupom drajvera. Bezbedni režim i Last Known Good Configuration su objašnjeni u poglavlju 1 „Instalacija Windows Vista Clienta“, lekcija 3 „Instalacija, ažuriranje i otklanjanje grešaka drajvera uređaja Windows Vista“.

Podizanjem sa instalacionog medijuma Windows Vista, gotovo uvek pristupate alatu System Recovery Options. Proizvođači ponekad instaliraju alate System recovery na posebnu particiju, ali sprovođenje ovakve operacije je izvan opsega ispita 70-620. Posle okvira za dijalog za izbor jezika, umesto da izaberete opciju Install Vista, izaberite Repair Your Computer, a zatim izaberite instalaciju Windows Viste koju želite da popravite. Ukoliko računar koji pokušavate da popravite zahteva specijalne drajvere za pristup disku, moguće je da u toku ovog koraka učitate softver drajvera uređaja. Pošto ste izabrali instalaciju koju treba da popravite, prikazuje se meni pokazan na slici 1-15. Svaki od alata u meniju System Recovery Options obrađen je u sledećim pasusima.

Slika 2.15 Alati System Recovery.

Startup Repair

Alat Startup Repair možete koristiti za popravku većine početnih problema i treba da ga posmatrate kao prvi poziv, ukoliko nađete na Windows Vista računar koji ne uspeva da se pravilno podiže. Postupak Startup Repair je u stanju da restaurira nedostajuće sistemske datoteke, ili da popravi osnovne greške na disku koje sprečavaju pravilno podizanje Windows Viste. Ovaj postupak je automatski i ne zahteva korisničke intervencije posle inicijalizacije. Startup Repair ne može da se koristi za popravku hardverskih otkaza, a malo je verovatno da može da bude od koristi kada je Windows Vista računar napadnut od strane virusa ili crva.

System Restore

System Restore predstavlja postupak koji možete koristiti da sistemske datoteke računara vratite na neki raniji vremenski trenutak (tačka obnavljanja sistema). Na primer, pravite tačku obnavljanja sistema pre instalacije programa koji instalira novije verzije sistemskih datoteka Windows Viste. Ukoliko te nove sistemske datoteke izazivaju probleme, System Restore vam dopušta da se vratite na prvobitnu verziju sistemskih datoteka, kakve su postojale neposredno pre instalacije pomenutog programa. Tačke obnavljanja sistema su automatski sačuvane pre instalacije drajvera ili aplikacija. To je značajna prednost jer ljudi u opštem slučaju o tačkama obnavljanja sistema razmišljaju tek kada se dogodi nešto katastrofalno loše. Moguće je sprovesti restauraciju sistema sa alata System Recovery Tools ili unutar Windows Viste koristeći uslužni program System Restore Utility.

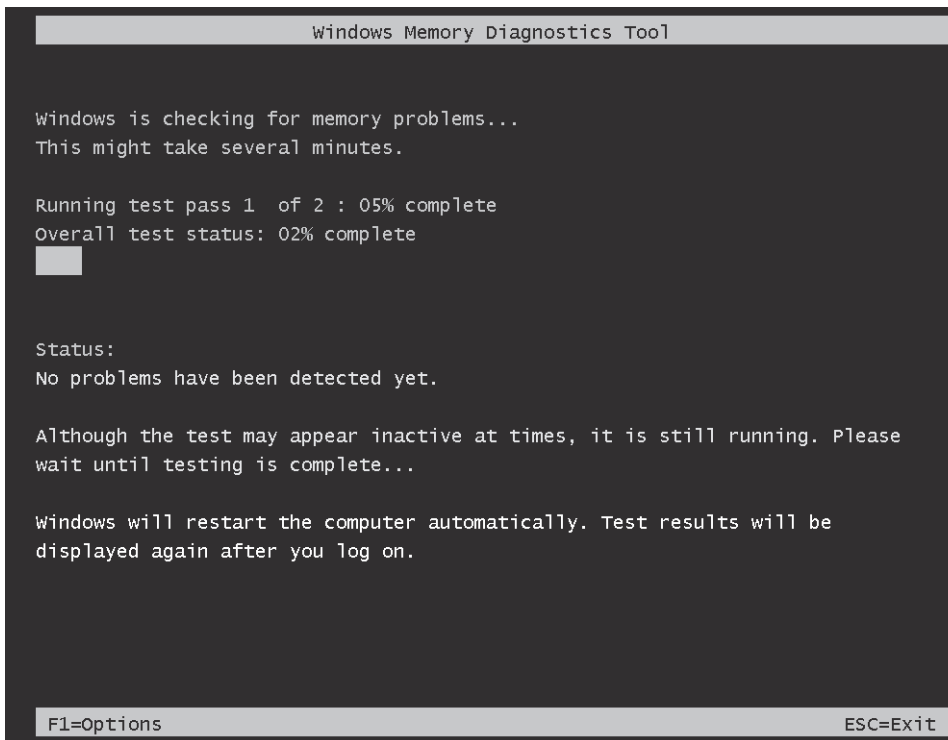
Windows Complete PC Restore

U ranijim verzijama Windowsa, alat pod nazivom Automated System Recovery omogućavao vam je da potpuno ponovo izgradite svoju Windows instalaciju, pod uslovom da imate potpunu rezervnu kopiju sistema, neke specijalne diskove i instalacioni medijum Windows Vista. Windows Complete PC Restore je sličan ovome. Dokle god imate kompletnu rezervnu kopiju sistema negde na bezbednom mestu, moguće je da sasvim restaurirate računar koristeći Windows Vista Installation Medium i rezervnu kopiju. Važno je da uočite da veličina kompletne rezervne kopije odgovara veličini operativnog sistema, svih aplikacija i njihovih podataka. Malo je verovatno da će takva rezervna kopija biti upisana na optički medijum ili USB fleš uređaj, već na neki spoljašnji disk uređaj. Windows Backup je detaljnije obrađen u poglavlju 12, „Konfigurisanje ažuriranja i zaštita podataka”.

Windows Memory Diagnostic Tool

Greške u fizičkoj memoriji računara mogu biti veoma teške za dijagnostifikovanje. Računar koji ima probleme sa RAM-om, može nedeljama savršeno da radi, zatim da se sasvim slučajno ukoči tri puta u toku pola sata. Padovi sistema su obično lakši za dijagnozu, jer se oni dešavaju kada se ponovi isti skup akcija. Kao što je pomenuto u poglavlju 1, „Instalacija Windows Vista Clienta”, pre nadogradnje WDDM grafičkog adaptera, sistem na mom laptop računaru bi uvek pao kada bih pokušao da puštam video datoteke. Padovi čiji su uzrok hardverske greške RAM-a su posebno frustrirajući jer deluju kao slučajni. Moguće je da gledate video snimak prilikom prvog pada, prelistavate neku veb lokaciju prilikom drugog pada, a da se treći pad dogodi dok igrate partiju karata na računaru. Kada naidete na računar kod koga izgleda da se padovi sistema dešavaju slučajno, pokrenite alat Windows Memory Diagnostic Tool, koji je pokazan na slici 2-16. Ovaj alat je posebno projektovan za detekciju grešaka na fizičkoj memoriji. Pošto ga aktivirate, računar će se ponovo podići i uraditi niz testova memorije. Zavisno od veličine RAM-a i brzine procesora, ova provera može potrajati izvesno vreme.

Ukoliko Windows Memory Diagnostic otkrije neku grešku, vaš jedini izlaz je da zamenite taj RAM. Hardverske greške na RAM-u ne mogu se popraviti. Ukoliko imate više čipova u RAM-u vašeg računara, vrlo je verovatno da samo jedan od njih nije ispravan. Iz tog razloga, kada kroz pokretanje dijagnostičkog programa utvrdite da postoji problem sa RAM-om, pažljivo uklonite sve čipove i proveravajte ih jedan po jedan, kako biste utvrdili koji od njih je neispravan. Proverom na ovaj način, možete da utvrdite da li ceo RAM ima greške ili se greška sigurno nalazi u samo jednom čipu. Pri zameni RAM-a morate obezbediti da novi deo ima potpuno iste karakteristike, kao što je učestanost RAM-a. Ukoliko novi RAM nema iste karakteristike, to može da dovede do više problema.

Slika 2.16 Windows Memory Diagnostic Tool.

Komandna linija

Iako Startup Repair odlično obavlja posao zamene sistemskih datoteka koje nedostaju, ponekad nije u stanju da detektuje neku neispravnu sistemsku datoteku. U tom slučaju možete ručno da zamenite datoteke koristeći alat System Recovery sa komandnom linijom. Kada unesete komandni navod, moguće je da direktno kopirate datoteke sa instalacionog medijuma Windows Vista na volumen na kojem je smeštena Instalacija Windowsa.

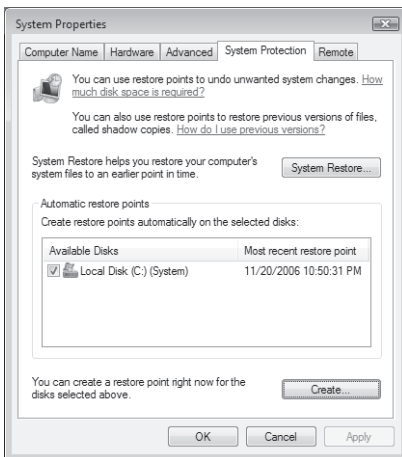
Vežba: Izrada i povratak na tačku obnavljanja sistema

U ovom vežbanju, ispitivaćete funkcionalnost alata System Restore. Ovaj alat vam omogućava da u bilo kom trenutku napravite snimak (engl. *snapshot*) stanja računara. Ukoliko sistem postane nestabilan, moguće je vratiti ga na taj snimak, poništavanjem svih promena u sistemskim datotekama, koje su nastale od trenutka kada je snimak načinjen.

► Vežba 1: Izrada tačke obnavljanja sistema

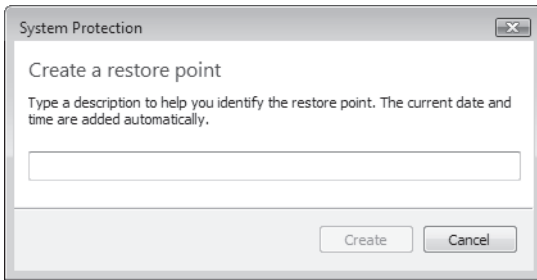
U ovoj vežbi ručno ćete napraviti tačku obnavljanja sistema. Pošto napravite ovu tačku, dodaćete neke komponente Windows Viste. Ova vežba je priprema za vežbu 2, u kojoj se restaurira Windows Vista na konfiguraciju na tački za obnavljanje sistema.

1. Prijavite se na Windows Vistu Ultimate, koristeći korisničko ime Kim_Ackers i lozinku P@ssw0rd.
2. Pritisnite redom Start, All Programs, Accessories, System Tools, a zatim System Restore.
3. U okviru za dijalog User Account Control, pritisnite Continue.
4. Na stranici Restore System Files And Settings, izaberite Open System Protection.
5. Time se otvara kartica System Protection u okviru za dijalog System Properties, što je pokazano na slici 2-17.

Slika 2.17 Izrada tačke obnavljanja sistema pomoću kartice System Protection u okviru za dijalog System Properties

6. Izaberite polje za potvrđivanje pored Local Diska (C:)
7. Pritisnite Create da biste napravili tačku obnavljanja sistema.
8. U okviru za dijalog Create A Restore Point, pokazanom na slici 2-18, unesite opis Chapter 2 Lesson 2 Restore Point i pritisnite Create. Windows Vista sada pravi tačku za obnavljanje sistema.

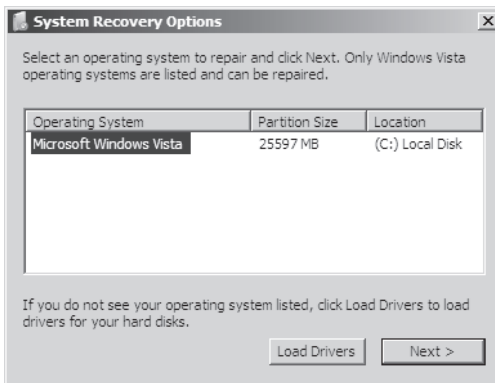
Slika 2.18 Da biste napravili tačku obnavljanja sistema, unesite opis.

9. Pritisnite dugme OK da biste zatvorili ovaj okvir za dijalog, koji vas informiše da je tačka za obnavljanje sistema uspešno kreirana.
10. Pritisnite dugme OK da biste zatvorili okvir za dijalog System Properties.
11. Pritisnite Close u čarobnjaku System Restore.
12. Otvorite Control Panel. Ukoliko Control Panel ne prikazuje Classic View, izaberite ga.
13. Dvostrukim pritiskom na taster miša izaberite Programs And Features.
14. Pritisnite Turn Windows Features On Or Off.
15. U okviru za dijalog User Account Control pritisnite Continue.
16. Aktivirajte polja za potvrđivanje Telnet Server i TFTP Client. Pritisnite OK.
17. Windows Vista instalira ove karakteristike.
18. Posle instaliranja ovih karakteristika, zatvorite okvir za dijalog Programs And Features.

► Vežba 2: Povratak na tačku obnavljanja sistema

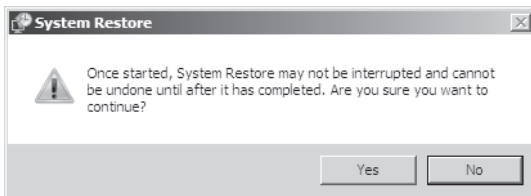
U ovom vežbanju koristićete tačku za obnavljanje napravljenu u vežbi 1, da biste restaurirali komponente koje ste instalirali posle kreiranja tačke obnavljanja sistema, iako je moguće da sprovedete restauraciju sistema unutar samog sistema Windows Vista, ako se otvori opcija System Restore, ova vežba će simulirati problem Windows Viste koji sprečava potpuno podizanje sistema. U tom slučaju, moguće je da sprovedete restauraciju sistema sa instalacionog medijuma Windows Vista.

1. Ubacite instalacioni medijum Windows Vista u DVD-ROM uređaj.
2. Ponovo pokrenite računar. Na navodu Press Any Key To Boot From CD or DVD pritisnite razmaknicu. Time će se sistem podići sa instalacionog medijuma Windows Vista.
3. Na stranici Windows Vista Language Preference, pritisnite Next.
4. Na stranici Install Windows, pritisnite Repair Your Computer.
5. Na stranici System Recovery Options, pokazanoj na slici 2-19, osigurajte da je izabrana instalacija Windows Vista i pritisnite Next.

Slika 2.19 Izbor instalacije Windows Viste koju želite da popravite, koristeći System Recovery Options.

6. U okviru za dijalog System Recovery Options, izaberite System Restore.
7. U okviru za dijalog System Files And Settings, izaberite Next.
8. U spisku tačaka za obnavljanje, izaberite Manual: Chapter 2 Lesson 2 Restore Point. Pritisnite Next. Kada se nove komponente dodaju u Windows, pravi se nova tačka za obnavljanje. Nemojte birati novu tačku za obnavljanje, već izaberite onu koja je ručno napravljena.
9. Na stranici Confirm Disk To Restore, pritisnite Next.
10. Pritisnite Finish. U okviru za dijalog, koji je prikazan na slici 2-20, pritisnite Yes.

Slika 2.20 Okvir za dijalog System Restore.

11. Postupak za restauraciju sistema zahteva neko vreme da bi se okončao. Po završetku restauracije, dobićete informaciju da nije bilo uticaja na vaše dokumente. Pritisnite Restart da biste restaurirali računar.
12. Kada se računar podigne, prijavite se kao Kim_Ackers i videćete okvir za dijalog System Restore koji vas informiše da je System Restore uspešno obavljen. Pritisnite Close.
13. U Control Panelu otvorite opciju Programs And Features.

14. Izaberite Turn Windows Features On Or Off.
15. Pritisnite Continue da biste zatvorili okvir za dijalog User Account Control.
16. Uverite se da komponente Telnet Server i TFTP Client, koje su omogućene u vežbi 1 više nisu aktivne na tom računaru.
17. Pritisnite OK da biste zatvorili okvir za dijalog Windows Features.

Rezime lekcije

- Ukoliko neka aplikacija ima problema sa izvršavanjem pod Windows Vistom, takav problem možete razrešiti koristeći režim kompatibilnosti. Windows Vista može izvršavati programe u sledećim režimima kompatibilnosti: Windows 95, Windows 98/Me, Windows NT 4.0 Service Pack 5, Windows 2000, Windows XP (Service pack 2) i Windows Server 2003 (Service Pack 1).
- Podizanjem sistema sa Windows Vista Installation Media može se pristupiti opcijama System Recovery Options.
- Opcija za restauraciju sistema System Repair, koristi se za automatsko rešavanje problema koji sprečavaju pokretanje Windows Viste.
- Opcija za restauraciju sistema System Repair, koristi se za povratak Windows Viste na ranije stanje.
- Opcija za restauraciju sistema Windows Complete PC Restore, koristi se za kompletnu restauraciju operativnog sistema i podataka na osnovu rezervne kopije.
- Opcija za restauraciju sistema Windows Memory Diagnostic Tool, koristi se za proveru grešaka u RAM-u.
- Opcija za restauraciju sistema Command Prompt može da se koristi za otvaranje navoda, sa kojeg je moguće kopirati datoteke sa medijuma Windows Vista na volu-mene na računaru.

Pregled lekcije

Da biste proverili svoje znanje o informacijama iz Lekcije 3, „Otklanjanje grešaka u instalacijama i nadogradnjama”, možete koristiti sledeća pitanja. Ova pitanja dostupna su i na pratećem CD-u, ukoliko vam više odgovara da ih pregledate u elektronskoj formi.

NAPOMENA Odgovori

Odgovori na ova pitanja, kao i objašnjenja zašto je neki odgovor ispravan ili ne, nalaze se u delu „Odgovori”, na kraju knjige.

1. Vaš Windows Vista računar je pogodio virus. Šteta je utvrđena na određenoj aplikaciji koja je instalirana pre nedelju dana. Želite da vratite računar na stanje pre instalacije te aplikacije. Koju od sledećih tehnika biste mogli da upotrebite?
 - A. Podizanje sa instalacionog medijuma i sprovođenje restauracije sistema.
 - B. Podizanje sa instalacionog medijuma i popravka pokretanja sistema.
 - C. Podizanje sa instalacionog medijuma i pokretanje navoda komandne linije.
 - D. Podizanje sa instalacionog medijuma i pokretanje Windows Complete PC Restore.

2. Kupac je doneo laptop računar sa kojim ima problema. Računar se uspešno uključuje i prolazi POST test, ali nije u stanju da započne učitavanje Windows Viste. Koje od navedenih opcija System Recover Options biste prvo isprobali u pokušaju da ovo razrešite?
 - A. Startup Repair.
 - B. System Restore.
 - C. Windows Complete PC Restore.
 - D. Windows Memory Diagnostic Tool.

3. Korisnica se žali da aplikacija koja je savršeno dobro radila na njenom starom Windows 98 računaru, neće da radi na novom Windows Vista računaru. Ona na svom računaru ima prava lokalnog administratora. Bez obzira na navode okvira za dijalog Account Control, nije u stanju da instalira aplikaciju koja je u pitanju. Koje modifikacije možete da napravite da biste doveli do instalacije te aplikacije?
 - A. Konfigurisaćete aplikaciju da se izvršava u režimu kompatibilnosti Windows 98/ Me.
 - B. Konfigurisaćete aplikaciju da se izvršava u 256 boja.
 - C. Konfigurisaćete aplikaciju da se izvršava u rezoluciji 640 x 480.
 - D. Konfigurisaćete aplikaciju da program može da izvršava samo administrator.

Pregled poglavlja

Za dodatno vežbanje i poboljšanje znanja stečenih u ovom poglavlju, možete da izvršite sledeće zadatke:

- Pregledajte rezime poglavlja.
- Pregledajte listu ključnih izraza uvedenih u ovom poglavlju.
- Kompletirajte okvirne scenarije. Ti scenariji obrađuju praktične situacije u kojima su uključene teme iz ovog poglavlja i traže da odredite rešenje.
- Kompletirajte predložena vežbanja.
- Uradite praktični test.

Rezime poglavlja

- Moguće je izvršiti nadogradnju sa Windows XP-a samo na Windows Vistu. Trebalo bi pažljivo da proverite karakteristike verzije Windows XP koju treba da nadogradite, pošto će to odrediti koje izdanje Windows Viste treba da bude instalirano.
- Windows Easy Transfer može da se izvrši sa instalacionog medijuma Windows Vista na Windows XP i Windows 2000 SP4 računarima. Ova aplikacija se koristi za migraciju datoteka (Windows 2000), parametara i podataka aplikacija (Windows XP). Kada koristite Windows Easy Transfer, ciljni računar mora da izvršava neko izdanje Windows Viste.
- Windows Vista Upgrade Advisor može da se koristi da bi se utvrdilo, da li je postojeća aplikacija koja se izvršava pod Windows XP-om nekompatibilna sa Windows Vistom.
- Postoje dve metode za sprovođenje nadogradnje sa jednog izdanja Windows Viste na drugo. Korišćenje metoda Windows Anytime Upgrade zahteva da ili kupite licencu u maloprodaji preko Interneta, ili kupite Windows Anytime Upgrade disk kroz tradicionalnu maloprodaju. Nadogradnja na mestu slična je nadogradnji sa Windows XP-a na Windows Vistu i za nju je potrebno bar 11 GB slobodnog prostora na disku.
- Ukoliko neka aplikacija neće da radi, moguće je da se ona pokrene u nekom režimu kompatibilnosti koji imitira prethodnu verziju Windowsa.
- Podizanje sistema sa instalacionog medijuma Windows Vista i izbor opcije Repair This Computer vam dopušta da pristupite alatima System Recovery. Ove alate za oporavak sistema možete koristiti za popravku problema na početku podizanja sistema, povratak na tačku obavljanja sistema, sprovođenje potpunog oporavka sistema i testiranje fizičke memorije računara.

Ključni izrazi

Da li znate šta znače ti ključni izrazi? Svoje odgovore možete proveriti ako pogledate značenja u rečniku na kraju ove knjige.

- režim kompatibilnosti
- ciljni operativni sistem
- migracija
- prvobitni operativni sistem
- povratak
- rame uz rame
- System Restore
- nadogradnja
- podrška više procesora
- User State Migration Tool
- Windows Anytime Upgrade
- Windows Easy Transfer
- obriši i učitaj

Okvirni scenariji

U sledećim okvirnim scenarijima, primenićete ono što ste naučili o nadogradnji na Windows Vistu, migraciji na Windows Vistu i rešavanju problema u instalacijama i nadogradnjama. Odgovore na ova pitanja možete pronaći u delu „Odgovori” ove knjige.

Okvirni scenario 1: Nadogradnja i migracija

Radite u lokalnoj elektronskoj distributerskoj kući. Vaš menadžer je primio brojna pitanja od kupaca po pitanju instaliranja Windows Viste na njihove računare. Svi njihovi računari izvršavaju Windows XP. U svakom od tri sledeća slučaja, procenite da li treba da sprovedite nadogradnju ili migraciju i koje izdanje Windows Viste bi trebalo preporučiti kupcu za prelazak.

- Pentium IV 3.0 GHz CPU, 2 GB RAM, 256 MB PCIe grafička karta sa Hardware PixelShader 2.0 i podršku DirectX9, 200 GB HDD sa slobodnih 70 GB. Operativni sistem: Windows 2000 Professional. Primarna upotreba: računarske igre. Sekundarna upotreba: DVD reprodukcije.
- 2 GHz Core 2 CPU, 1 GB RAM. Windows XP Tablet PC. 128_MB grafički skup čipovasa podrškom WDDM. Korišćen za priključivanje na Small Business Server 2003 domen kroz virtuelnu privatnu mrežu (VPN).

- Laptop računar sa 1.5 GHz Core Duo CPU, 512 MB RAM. 64-MB grafički skup čipova. Nema podršku WDDM. U vlasništvu para koji je naručio novi skener koji se isporučuje samo sa drajverima za Windows Vistu. Taj skener ne mogu da koriste sa Windowsa Xp. Imaju OEM verziju Microsoft Encarta, instaliranu na svom računaru koju rado koriste, ali je njen instalacioni CD-ROM zagubljen. Takođe žele da koriste Windows Mail za slanje poruka svojoj deci i unucima.

Okvirni scenario 2: Otklanjanje grešaka

Na nekoliko Windows Vista računara došlo je do neobjašnjivih padova sistema. Pregledajte simptome koji su navedeni i izaberite odgovarajuću opciju za oporavak sistema. Problemi su sledeći:

- Računar se koči u različitim trenucima posle podizanja sistema. Jedini način za restauraciju funkcionalnosti jeste ponovno podizanje tog računara.
- Računar prelazi pola puta u postupku podizanja, a zatim dolazi do pada sistema.
- Nekoliko važnih datoteka je oštećeno i ne može biti popravljeno pomoću alata Startup Repair.

Preporučena vežbanja

Da bismo vam pomogli da uspešno ovladate ciljevima ispita koji su predstavljeni u ovom poglavlju, uradite sledeće zadatke.

Nadogradnja na Windows Vistu sa prethodne verzije Windowsa

- **Vežba 1: Windows Easy Transfer** Napravite tri lokalna korisnička naloga na računaru na kojem se izvršava prethodna verzija Windowsa. Napravite neke jedinstvene privremene dokumente i markere Internet Explorera za svaki od ovih naloga. Koristite alat Windows Easy Transfer za migraciju tih naloga na Windows Vista Ultimate računar, koji koristite za vežbanje u ovom trenajnom postupku.
- **Vežba 2: User State Migration** Napravite tri nova odvojena lokalna korisnička naloga, koji se razlikuju od onih koje ste napravili u vežbi 1, na računaru na kojem se izvršava neka prethodna verzija Windowsa. Napravite neke privremene dokumente i linkove Internet Explorera, za svaki od tih naloga. Koristite alat User State Migration Tool za migraciju tih naloga na Windows Vista Ultimate računar koji koristite za vežbanje u ovom trenajnom postupku. Uporedite ovaj alat sa Windows Easy Transferom u smislu lakoće korišćenja i ukupne funkcionalnosti.

Nadogradnja sa jednog izdanja Windows Viste na drugo

- **Vežba 1: Nadogradnja sa Windows Viste Home Basic na Windows Vistu Home Premium** Napravite novu Windows Vista Home Basic virtuelnu mašinu, koristeći instalacioni medijum Windows Vista koji je uključen u ovaj trenažni proces. Sprovedite nadogradnju na mestu, da biste ažurirali tu virtuelnu mašinu na Windows Vista Home Premium.
- **Vežba 2: Nadogradnja sa Windows Viste Home Premium na Windows Vistu Ultimate** Sprovedite nadogradnju na mestu na Windows Vista Home Premium virtuelnoj mašini koju ste napravili u vežbi 1. Nadogradite taj operativni sistem na Windows Vista Ultimate.

Otklanjanje grešaka kod instalacionih problema

- **Vežba 1: Režim kompatibilnosti** Učitajte i instalirajte neku aplikaciju sa Interneta, i konfigurirajte je da se izvršava u režimu kompatibilnosti koji imitira Windows NT 4.0
- **Vežba 2: Oporavak sistema** Podignite sistem sa instalacionog medijuma Windows Vista i pokrenite uslužni program za proveru memorije, kako biste potvrdili da RAM na vašem računaru nema grešaka.

Uradite test za vežbu

Testovi za vežbu na pratećem CD-u ove knjige, nude brojne opcije. Na primer, možete da testirate samo po jednom cilju ispita, ili prema kompletnom sadržaju ispita za sertifikat 70-620. Možete da podesite test tako da blisko simulira iskustvo polaganja ispita za sertifikat, ili možete da ga podesite u režim za učenje, tako da možete da pogledate tačne odgovore i objašnjenja, pošto odgovorite na svako pitanje.

VIŠE INFORMACIJA Testovi za vežbu

Da biste više saznali o raspoloživim opcijama testa, pročitajte odeljak „Kako koristiti testove za vežbu” u uvodnom delu ove knjige.
